

D950 2-52
18-8-52

T950-2/4 #1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,084

PENKTADIENIS, RUGPIŪCIO (AUGUST) 15, 1952, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXI

Egipto kariuomenė ir tankai prie Ras El Tin palociaus Aleksandrijoje, kur vasarojo Egipto karalius Farouk. Ji,

generolui M. Nagvib vadovaujant, privertė karalių abdikuoti ir išsikraustyti iš Egipto. Egiptą valdys karališ-

ka taryba kol suaugęs Farouko sūnus, kuris tada užims sostą, jeigu tie laikai at-

CCF Smerkia ABC Ginklus; Reikalauja Vystyt Geležies Industriją Kanadoje

TORONTO. — Čia įvykusi CCF (Cooperative Commonwealth Federation) konvencija pasisakė prieš atominius, bakteriologinius ir cheminius ginklus ir pasiūlė, kad Kanados vyriausybė pasiūlytų visoms šalims uždrausti tokių ginklų vartojimą.

Iš kitos pusės, prieš nemažą opoziciją, konvencija užgyrė Kanados ginklavimąsi, bet su pasiūlymu, kad būtų duodama didelė ekonominė

pagalba Azijos ir Europos šalims per Šiaurės Atlanto paktą.

Raportuodamas konvencijai, CCF lyderis M. J. Coldwell pareiškė:

„Teisybė, kad negalima sužmoninti karą, bet Kanada turėtų raginti visas tautas sutikti su pasiūlymais uždrausti vartojimą nuodingų dujų, napalm bombų, bakterijų ir kitų biologinių karo priemonių, kaip ir atominių ginklų“.

Kad įgyvendinti tą, sakė jis, turi būti įvesta griežta inspekcija industrijoje.

Toks pasiūlymas, pridėjo jis, duotų dar vieną progą visoms tautoms pasukti taikos keliu.

CCF konvencija taipgi priėmė reikalavimą, kad Kanados vyriausybė vystytų plieno industriją Kanadoje. Dabar, sako ji, geriausi geležies rūdos šaltiniai pavesti Jungtinių Valstijų monopolijai.

Kadangi privati plieno industrija visai nesugebėjus patenkinti Kanados industrijos reikalavimus, sako CCF rezoliucija, tai reikia ją nacionalizuoti.

Toliau konvencija smarkiai kritikavo prekybinę politiką. Amerika, sako kon-

vencija, su savo augančiu „protekcionizmu“ žlugdo Kanados prekybą, o Kanados vyriausybė žiūrinti į tai indiferentiškai, be jokio rūpesčio.

Šioj CCF konvencijoj atspindėjo nemažai pažangiečių iškeltų idėjų ir pasiūlymų.

Generolas Ridgway Skundžiasi Sunkumais

PARYŽIUS. — Generolas Ridgway, Atlanto pakto jėgų vyriausias komandierius, išsireiškė, kad vakarų apsigynimo jėgos labai silpnos. Planai, kurie reikalavo šiemet pastatyti 25 divizijas priešakinių ir 25 rezervinių jėgų, liksią neįgyvendinti.

Jis norėtų, kad pakto šaltys įvestų dviejų metų militarinę tarnybą, bet žmonės tam priešinasi. Belgijoj įvyko protesto streikas.

Esą dar daugiau sunkumų su bučavoju aerodromų, sandėlių ir kitų bazių.

Nicos'a. — Kipro salos žmonės priešingi amerikiečių planams paversti Kipro salą militarine baze.

Ir Jungtinių Valstijų Žmonės Trokšta Taikos

NEW YORK. — Jungtinių Valstijų spauda didžiumoj agituoja už ginklavimąsi, už karinę politiką, prieš taikos paktą. Vyriausybė žiauriai teisia tuos, kurie agituoja už taiką, prieš karą. Būt žmonės, kada jie turi progą pasisakyti, pasisako už taiką. Pastaruoju laiku Ameri-

kos moterų žurnalas, Laidies Home Journal, pravedė balsavimus, kad nustatyti, „Ko Amerikos žmonės nori iš žmogaus, kuris bus išrinktas prezidentu ateinantį lapkritį“. Ir štai ko amerikiečiai pageidauja:

Taikos — 72 nuošimčiai.
Mažiau taksų — 74 nuošimčiai.

Patikimos valdžios — 81 nuošimtis.

Kitaip sakant, milžiniška didžiuma amerikiečių nori taikos, mažiau mokesčių ir geresnės vyriausybės. Tie trys reikalavimai vyrauja ant visų kitų.

Pats žurnalas, komentodamas apie balsavimų rezultatus, pažymi, kad amerikiečiai trokšta taikos, mažesnio finansinio spaudimo ir patikimesnės valdžios.

Šie balsavimai rodo, kad amerikiečiai dar labiau palinkę link taikos. Ankstyvesniuose balsavimuose mažiau pasisakė už taiką.

Bet jiems mažas pasirinkimas šiais klausimais. Kaip generolas Eisenhoweras, taip ir gubernatorius Stevensonas, republikonų ir demokratų partijų kandidatai į prezidentus, stovi už tą pačią politiką, kuri įtraukė Jungtines Valstijas į karą.

Progresyvių Partija, kuri stovi už taiką, visai persekiojama. Jai sunku net savo platformą paskelbti visuomenėi. Ne visose valstijose jai leista turėti kandidatus.

20,000,000 Bado Pavojuje Indijoj

NEW DELHI. — Kadangi javai neužderėjo, 20,000,000 gyventojų Madras, Bengal, Uttar Pradesh ir Rajasthan valstijose grumoja badas.

Indijos valdžios sandėliai pilni grūdų. Maisto ministerija ketina nužūsti importą 25 nuošimčiais. Bet žmonės priversti badauti. Kodėl? Todėl, kad žmonės per biedni, negali įpirkti grūdų.

Indijoj vyriausia problema yra ne maisto stoka, o darbo stoka. Bedarbiai neturi pinigų maistui. Prie to prisideda biedni valstiečiai, kurių javai neužderėjo.

Eva Peron Palikus \$20,000,000 Turto

MONTEVIDEO. — Argentinos politiniai pabėgėliai tvirtina čia, kad Eva Peron, Argentinos diktatoriaus žmona, kuri palaidota praėjusią savaitę, paliko turto už \$20,000,000. Daugiausia esą brangakmeniai. Jie esą verti \$15,000,000, o likusią dalį sudarą doleriai, bonai ir nejudomas turtas.

Argentinos seimas apdovanojo ją kelios dienos prieš mirtį Išlaisvintojo švento Martyno ordenu, kurs esąs vertas \$725,000.

Peronienė pasizymėjo kaip beturčių šelpėja. Atrodo, kad ir ji nenusiskriaudė.

Japonai Turi Bėdą Su Savo Svečiais

TOKIJO. — Japonų teismas nuteisė du britus po 2 metų kalėjimo už apiplėšimą taksio. Britai ir amerikiečiai sako, kad japonai turi teisti britų teismas.

Sendai provincijos valdžia kaltina, kad du amerikiečių karininkai paėmė \$2,800,000 vertės brangenybių iš valdžios slėptuvės laike okupacijos.

Kur tos brangenybės yra, niekas nežinąs, bet Sendai valdžia turinti pakvitavimus už tas brangenybes iš dviejų karininkų.

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos reikalaujančios, kad britai panaikintų embargo Irano aliejui, nes jis galys patekti „raudoniesiems“.

Kaip žinia, britai vežama Irano aliejų grobia jėga.

Vancouveriečių Žinios

Palaidojom O. Dapkūniene

VANCOUVER, B. C. — Liepos 25 dieną, po ilgos ir sunkios ligos, mirė Ona Dapkūniene (Aguonytė). Paliko nuliūdime gyvenimo draugą Stasį, tris dukreles ir sesutę Milę Geater, o taipgi giminių Lietuvoje.

Velionė gimė prieš apie 42 metus Seinų apskr., Lazdijų valsč., šlavantų parapijoje, Stankūnų kaime. Atvyko į Kanadą 1929 metais, prasiėdėjęs ekonominiam kriziui, tad ir pergyventi teko visokių sunkumų.

Dirbo Calgary ir Coleman (Albertoj). Čia apsidėdė su miško kontraktorium Franu Pilypausku (Frank Phillips) ir apsigyveno Corbin, B. C. Po garsaus Corbin angliakasių streiko, kada savininkai, nepajėgdami nugalėti darbininkus, kasyklą uždarė, prisiejo ir kontraktoriui aplieisti miestelį ir būti bedarbių eilėse.

Gyvenimo aplinkybėms susidėjus, su pirmu vyru persiskyrė ir apsidėdė su S. Dapkūnu. Abudu tėvai stengėsi kiek galėdami suteikti dukrelėms mokslo, muzikos ir bendro išsilavinimo. Jos dukrelės, Peggy ir Emily Phillips, yra gabios griežikės ir šokėjos prie rusų orkestro, dėl to ir jų mamos laidotuvėse dalyvavo nemažas skaičius rusų darbininkų organizacijos narių.

Nesenai atvykęs kunigas A. Traškevičius atlaikė giedotines mišias, o Forrest Lawn kapuose turėjo pasakyti paskutinį atsisveikinimą, bet vieton to atskleidė savo neapykantą progresui, įsigytą Vokietijoje. Jo prakalba pasipiktino giminės ir didžiūna laidotuvių dalyvių. Bile kuris miško darbininkas būtų išreiškęs geresnį atsi-

sveikinimą, neužgąda mas mirusios ir jos pažįstamų. Nuo savęs reiškia giminėms giliausią užuojautą. Algirdas Grinkus

Mūsų Ligoniai

VANCOUVER, B. C. — Rugpjūčio pirmą dieną lenti piūvė įlaužė koją draugui S. Dailydoniui. Jis yra St. Vincent ligoninėje.

Ten pat su kojos žaizda guli ir E. Gerulaitis.

Linkiu draugams greitai pasveikti.

A. G.

Įspūdžiai iš Kunigo Kalbos

VANCOUVER, B. C. — Rugpjūčio 2 dieną atsibuvo laidotuvės Onos Dapkūnienei. Į kapus lydėjo devyniolika automobilių, prisikimusių palydovais. Prie duobės kalbėjo lietuvis kunigas A. Traškevičius, daugiausiai apie save ir savo biznį. Sakė, kad buvo Džukijoj, gyrė katalikų moksleivių organizaciją Ateitininkus, o paskui išbarė, kad nesilanko ant jo laikomų mišių. Lygindamas ateitininkų dorybę su kanadiečių, jis sakė: "Negirdėjome Lietuvoje apie divorsus". Gal jis ir negirdėjo, nes tada, prie Smetonos režimo, katalikų dvasiškija ėjo valdžios pagelbininkų pareigas, tai nesutinkancios poros tarp prastesnių žmonių svetimoteriavo pusiau slapta, o ponai ir ponios pusiau viešai. Kada buvo teismas praloto Alšausko už pasmaugimą Ustijanauskienės, tai buvo iškelta nemaža dalis Saulės gimnazijos giminaičių santykių su "sutonuotais tėveliais".

Juokinga buvo klausytis, kaip kunigėlis barė poreles,

Liaudiškos Kinijos delegatai Raudonojo Kryžiaus konvencijoj Toronte, Huan Hsiang ir Sun Chao Li. Jie reikalau-

vo, kad Raudonasis Kryžius pasmerktų žiaurų karą Korėjoje, ištirtų žiaurumus, kuriuos papildė JT kariai, ir

bakterijų vartojimą. Jie sakė, kad Raudonasis Kryžius nustos savo žmoniškosios vertės, jeigu jis atsisakys.

Kaip Jie Be Dokumentų Galėjo Baigti Katyno Skerdynių Tyrinėjimą

kurios nesyki ji skaniais pietumis vaišino ir doleriukų ant jo mišių davė. Dėl ko jis nepasako parapijonams, kad katalikų dvasiškija visus persiskyrėlius laiko paleistuviais. "Dvasiškas tėvelis" taipgi turėtų atsimentti, kad divorsai yra kapitalistinės tvarkos nepastovumo ir pirmo ženklas.

Pasidairau publikoj. Štai moterėlė, pametusį vyrą, kad jis per daug laiko praleisdamas darbininkų organizacijoje. Ten kita — kad jos vyras buvo bedarbis. Trečia — kad vyras per mažai uždirbo. Tai vis ekonominės priežastys.

Kapitalistinė spauda sistematiškai skleidžia ištvirtinimą, plačiai aprašydama Hollywoodo artistų ir artistėjų nesuskaitomas persikiras, bei turtuolių lytinius iškrypiumus. Ji žino, kad jei žmonės skaitys erzinančius straipsnius, tai neturės laiko skaityti knygų ar laikraščių, kurie gvildena ekonominius šalių klausimus.

Išbaręs divorsuotus, kunigėlis dar garsiau sušuko: "Mes tremtiniai kovojame ir kovosime prieš komunizmą". Žiūriu kur gi čia tie tremtiniai. Juk didžiūna šių žmonių patys pabėgo nuo kruvinojo Smetonos ir tokių režimo. Čia laidotuvių dalyviai pradėjo protestuoti. Pasigirdo: "Mes laidotuvėse, o ne politiniame mitinge." "Kam jis čia pliuropina tą savo propagandą". Kunigėlis susimaišė ir pasakė: "Vancouver Amen", ir nukiūtino į graboriaus automobilį, o dalyviai vienas kitą klausė: "Ka gi jis pasakė apie mirusiąją?"

Dabar Vancouveryje, tarp lietuvių, jei kas pokalbyje pasakys ką ne vietoj, tai tuojau išgirsi: "Tai nušnekėjai, kaip kunigas Traškevičius ant kapinių".

Laidotuvių Dalyvis

Per keliolika Liaudies Balso numerių skaitydamas skelbiamus dokumentus įsitikinau, kad Katyno skerdynių kaltininkais yra (buvo) vokiečiai. Būt per tą pat laikotarpį skaitydamas Naujienose apie tas Katyno skerdynes tiesiog piktinausi, nes svarbiausiais "liudininkais" ten buvo perstatomi net vokiečių nelaisvėje buvę asmenys, kurie būk nelaisvėje būdami dalyvavo Katyno skerdynių tyrinėjime. Ar tai bereik didesnių nesąmonių?

Taip pat buvo perstatomi "svarbiais liudininkais" net kai kurie lietuviai karininkai, kurie net iš vokiečių nelaisvės stovyklų buvo išgabenti į vokiečių ligonbutį ir ne tik Katyno skerdynių, bet ir Katyno miško nematę priplepėjo apie savo žynoviškus spėliojimus, kad būk taip ir taip galėję būti.

Pagaliau Naujienos pranešė, kad būk Katyno skerdynių tyrinėjimo kai kurie dokumentai esą dingę. Bet po dviejų dienų jos užtvirtino, kad "Katyno skerdynės (esą) — bolševikų darbas".

Taigi, dabar kyla klausimas, kaip JAV atstovų buto komitetas galėjo be dokumentų užbaigti Katyno skerdynių tyrinėjimus ir nustatyti, kad Katyno skerdynių

piktadarybę yra atlikę Rusijos bolševikai?

Taip pat kyla klausimas: Nejaugi Jungtinių Amerikos Valstijų atstovų buto komitetui nebuvo priduoti ir tokie dokumentai, kaip kad Liaudies Balse buvo paskelbti?

Kaip atrodo, tai reacionieriai per savo spaudą stengiasi įrodyti, kad Katyno skerdynių kaltininkai buvo bolševikai, o ne vokiečiai, tuo išrokavimu, kad dabar jiems reikia piršti žmonėms vokiečius kaip sąjungininkus, o ne buvusius priešus. Kaipgi tu čia draugausies su tokiais nusikaltėliais?

Susimąstęs

Nuo Redakcijos — Tarybinė atstovybė, atsakydama į reikalavimus stoti liudininku prieš tą komitetą, įteikė Liaudies Balse paskelbtus davinius, kuriuos surado specialiai sudaryta komisija, tyrinėjusi visą bylą. Bet amerikinis komitetas užtyli tą faktą. Tas parodo, kad tam komitetui rūpi tikrai priekabių ieškojimas ir tikrų kaltininkų baltinimas.

Jeį Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasauly, Skaitykite Liaudies Balsą

VANCOUVER, B. C.

Gegužinė

Sekmadienį, Rugp. (Aug.) 24 d.

1 valandą po pietų

Central Parke
(Burnaby — prie Kingsway)

Kartėti šuniukai — Ledai — Gėrimai

Šoksitė Prie Geros Muzikos

KVIEČIAME VISUS

Rengia Lietuvių Literatūros Draugija

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

N
TA
Pu
Nesen
Kauno
taikė gi
sį tarp g
torės Pe
Dauguvi
lietuvės
likienės.
jos neb
senoji v
jo daba
vyrą Bo
RS liauc
lerinės
tam tik
kaime n
— Ai
kad jur
hitlerini
paklaus
— Ta
ta anor
mis, —
vietienė
keldamė
ne ji, c
dalyvav
riuos b
papasak
tragedij
tirti...
Nega
nos jok
vietį, g
artistė
Halina
jas Am
cijos st
vo daug
įvairių
joms bu
režimas
atlikti
Kankini
išbūtų f
Storžiev
jimai, p
gos pa
jėgas.
Nuga
tija, mo
vo i r
miestelij
dalyje (z
zona), i
lejo išt
— Čia
pasiūlyt
zija, ku
maus d
turimai
artistė.
Tarybų
žmonės,
perseki
sia kalė
šaudym
dytojų"
Lietuvo
mis" bi
lavoną
nebūtu
surdisk
giant
mums n
tikti su
jos org
jo to, l
rišti su
mes ga
ti i gim

TARYBŲ LIETUVOJ

Puslapiai iš Lietuvos Aktorės Gyvenimo

G. MARČAITIS

Neseniai, begrįžtant iš Kauno į Vilnių, man pasi-taikė girdėti įdomų pašneke-sį tarp garsiosios lietuvių ak-torės Petronėlės Vasyliūtės-Dauguvietienės ir paprastos lietuviškos valstietės Emos Zau-likienės. Iki šio susitikimo jos nebuvo pažįstamos, bet senoji valstietė gerai pažino-jo dabar jau mirusį aktorės vyrą Borisą Dauguvietį, TS-RS liaudies artistą, kuris hit-lerinės okupacijos metais tam tikrą laiką slapstėsi jų kaime nuo fašistų.

— Aš tuomet girdėjau, kad jums irgi buvo taikomos hitlerininkų represijos, — paklausė valstietė.

— Taigi, daug buvo patir-ta anomis juodomis dienomis, — tyliai ištare Daugu-vietienė. Ir, tarytum persi-keldama į kitą pasaulį, lyg ne ji, o kažkas kitas būtų dalyvavęs įvykiuose, apie ku-riuos buvo kalbama, artistė papasakojo Emai Zaulikienei tragediją, kurią jai teko pa-tirti...

Negalėdami išgauti iš žmo-nos jokių žinių apie Daugu-vietį, gestapininkai išsiuntė artistę kartu su dukterimi Halina į Austriją ir įkalino jas Ampfelvango koncentra-cijos stovykloje, kur jau bu-vo daug moterų, suvarytų iš įvairių Europos šalių. Tenai joms buvo taikomas žiaurus režimas — tekdamo badauti, aiškinti įvairų juodą darbą. Kankinimai tęsėsi mėnesiais, išbūtų fašistinėje nelaisvėje. Storzėviškumas, pasityčio-jimai, prievarta, badas ir li-gos pakirsdavo sveikatą ir jėgas.

Nugalėjęs hitlerinę Vokie-tiją, motiną ir dukterę pakliu-vo į nedidelį Konstancoos miestelį pietinėje Vokietijos dalyje (prancūzų okupacijos zona), iš kur jos ilgai nega-lėjo ištrukti į savo tėvynę.

— Čia mums tiesiog buvo pasiūlyta važiuoti į Prancū-ziją, kur, esą, atsiras įdo-maus darbo ir sąlygos pasi-turimai gyventi, — pasakojo artistė. — Mums sakė, kad Tarybų Lietuvoje badas, kad žmonės, gyvena okupacijoje, persekiojami, kad mums gre-sia kalėjimas, o gal būt ir su-šaudymas. Atsirado net "liu-dytojų", neva atvažiuosiu iš Lietuvos, kurie "savo akimis" buvo matę mano vyro lavoną ir išgalvojo kitokius nebūtus dalykus, vieną ab-surdžiškesnį už kitą. Prisiden-giant įvairiais pretekstais, mums nebuvo leidžiama susi-tikti su tarybinių repatriaci-jos organų atstovais, ir tik po to, kai visgi pavyko susi-risti su tarybiniais organais, mes gavome galimumą grįž-ti į gimtąją Lietuvą.

Susijaudinusi artistė kal-bėjo apie tai, kaip šiltai re-patrijuotieji buvo sutikti tē-viškėje, apie tai, kaip tikrai žmoniškai buvo rūpinimasi, kad iš svetur sugrįžusieji gautų butą, darbo, o tie, ku-riems reikalinga, — nemoka-mą gydymą.

Traukinys artinosi prie Vilniaus, ir pakeleivės išsi-skyrė. Mane giliai sudomino tolesnis aktorės Dauguvie-tienės gyvenimas, ir aš pa-prašiau leisti man aplankyti ją namie, į ką gavau meilų pakvietimą.

Netrukus aš aplanki a u Dauguvietienės šeima jos bu-ute Daukanto gatvėje, name Nr. 8. Aktorės tuo metu ne-buvo namie, bet mane priė-mė jos dukterė Halina Daugu-vietytė, maloni ir svetinga mergina.

Guvi ir kalbi Halina Daugu-vietytė paprastai ir nesi-varžydama papasakojo man apie jų gyvenimą.

— Grįžus į tėviškę, — sa-kė ji, — mamytei tuoj pat buvo pasiūlyta vaidinti Lie-tuvių dramos teatre, ir ji su-tiko. Tėvelis buvo Dramos teatro meno vadovas, o taip pat dėstė teatro studijoje. Tarybų valstybė aukštai į-vertino tėvo teatrinę veiklą: jam buvo suteiktas garbin-gasis TSRS liaudies artisto vardas ir paskirta Stalininė premija.

Mergina papasakojo apie savo gyvenimą gimtajame Vilniuje. Iš pradžių ji pano-rėjo tapti aktore ir įstojo mokyti į dramos studiją. Baigusi studiją, Halina buvo priimta į Dramos teatrą, kur dirba ir jos motina. Kartu mergina turėjo dar potraukį į dainavimą, kurio ji iš ma-žens mokėsi. Draugai jau se-niai patarinėjo jai imti rim-tai mokyti dainavimo. Pa-klasiusi jų patarimo, Halina pereitais metais paliko teat-rą ir įstojo mokyti į Vals-tybinę konservatoriją. Ji mo-kosi ir kartu dirba soliste Lietuvos valstybiniam dainų ir šokių ansamblyje.

Šnekučiuojantis nepastebi-mai bėga laikas. Halina Daugu-vietytė su įkarščiu pasa-koja apie savo pasirodymus darbininkų klubuose ir kai-mo kultūros namuose, apie studentų gyvenimą, apie sa-vo draugus...

Tuo tarpu grįžo namo ir Dauguvietienė. Mes emėm kalbėtis apie būsimąją Lietu-vių dramos teatro kelionę į Maskvą, kur jis dalyvaus lie-tuvių literatūros ir meno de-kadoje.

— Šiam didellam įvykiui mūsų gyvenime, — sakė ak-torė, — mes rušiamės rim-tai ir atsidėjus. Tai bus di-

delis visuomeninis egzaminas mūsų meninio meistriškumo, mūsų sugebėjimo tarybinio realistiško ir humaniško me-no ginklu tarnauti kilniajam taikos ir tautų draugystės sustiprinimo tikslui.

Artistė papasakojo savo į-spūdžius iš neseniai atliktos gastrolinės kelionės į Kauną, Šiaulius, Klaipėdą bei kitus respublikos miestus.

— Daug jau metelių gyve-nu pasaulyje, — pasakė Petronėlė Dauguvietienė, baigiantis mūsų pasikalbėjimui, — daug jėgų ir triūso padė-jau scenai būrzuazinėje Lie-tuvoje, bet tik dabar, Tary-bų Lietuvoje, aš pajutau tik-rą kūrybinį pasitenkinimą, kuris teikia naujų jėgų ir no-ro dar daugiau ir geriau tar-nauti savo liaudžiai, dirban-čiai taikų kuriamąjį darbą savo Tėvynės labui.

Operos Studijos Spektaklis Vilniuje

Lietuvos TSR valstybinę konservatoriją šiais metais baigia daugiau kaip 50 voka-listų, pianistų, smuikininkų, dirigentų ir kitų muzikos specialistų. Tai — didžiausia laida per visą aukštosios muzikos mokyklos gyvavimo laiką.

Solisto Antano Sodeikos vedamą operos klasę šiemet baigs 11 absolventų.

Lietuvos TSR Valstybinia-me operos ir baletu teatre konservatorijos operos studija parodė Gūno operą "Faus-tas". Spektaklio režisierius — TSRS liaudies artistas, Stalininės premijos laureatas prof. Kipras Petrauskas.

Įvykdytas Metinis Planas Miškui Želdinti

Tarybų Lietuvos miškų ū-kiai penkiom dienom anks-čiau, negu pernai, įvykdė valstybinį metinį miško so-dinimo planą. Pavasarį pasė-ta ir pasodinta 19,400 hekta-rų įvairių medžių, tame tar-pe 2 tūkstančiai hektarų a-žuolų. Didesnė dalis ažuolų pasodinta lizdiniu, kofidori-niu ir kitais naujais meto-dais. Miškų ūkiai pasodino apie 170 milijonų daigų, dau-giausia spygliuočių, išaugin-tų savuose daigynuose.

Zemaitės Kūriniai Kolūkių Scenose

Neseniai Smėlių rajono "Ateities" kolūkio dramatinės saviveiklos ratelis, vadovau-jamas kolūkietės drg. Mar-kūnaitės, pastatė J. Zemai-tės "Marčią". Su ta pačia pjese sėkmingai pasirodė "Vilties" kolūkio saviveikli-ninkai. Zemaitės "Piršlybos" ir "Mūsų gerasis" su dideliu pasisekimu praėjo Salomėjos Nėries vardo kolūkio savi-veiklininkų scenoje.

"Laisvės Sakta"

Rašo N. Grinfeld

Latvijos TSR Pagerbtas Meno Darbuotojas

Latvijos kompozitoriai ir rašytojai savo darbuose pla-čiai naudoja turtingą šalies folklorą. Respublikos leidyk-la vien liaudies dainų yra iš-leidusi virš 40,000 versijų. Folkloras (žmonių pasakos, padavimai) atspindi liaudies šimtmečių išsilgimą šviesos, laimės ir laisvo darbo.

Revoliucinis poetas Janis Rainis (1865-1929), Latvijos literatūros klasikas, naudo-josi folkloriniais motyvais savo tragedijoj "Aš Dainavau ir Šokau", poemoj, apra-šančioj Latvijos liaudies did-vyrišką kovą prieš vokiečius feodalus, kurie apgyveno Latviją ir valdė ją nuo 12-to iki 18-to šimtmečio. Tragedi-jos didvyris Tot, liaudies dai-nininkas ir muzikas, įsameni-mas kūrybinių žmonių jė-gų, nugalė vokiečių baroną, ku-ris, su pagalba piktų jėgų, pavogė gražuolės Leldę krau-ją, ir tokiu būdu atėmė iš žmonių šviesą ir laimę. Per didvyrišką pasiaukojimą, Tot atgaivina Leldę ir sugrą-žina laimę ir laisvę visiems žmonėms.

Ši poetinė liaudies drama, pilna gilios reikšmės, kom-pozitoriaus Adolfs Skulte bu-vo panaudota pagrindu jo baletui "Laisvės Sakta" (Sakta reiškia sąga, brošė.) Šis baletas pirmu sykiu bu-vo pastatytas Rygoj, 1950 metų vasarą, minint Tarybų Latvijos dešimtąsias sukak-tuves.

Pastatymas "Laisvės Sak-tos" buvo svarbus įvykis kul-tūriniam jaunos tarybinės Latvijos respublikos gyveni-me ir sukėlė gyvą susidomė-jimą už jos ribų. Pastaty-mas jos dalių ant radio ir simfonijos koncertuose Le-ningrade, Maskvoje, Kijeve ir daugelyje kitų miestų su-pažindino su baletu daugelį muzikos mylėtojų Tarybų Sąjungoj.

Stalino prizas, kurį Adolfs Skulte gavo už "Laisvės Saktos" muziką, buvo žen-klas didelio įvertinimo jo dar-bo. Tai buvo jo antras pri-zas. Pirmą jis gavo 1950 me-tais už muziką dėl filmos "Rainis", kurioj perstato-mas didžiojo latvių poeto gy-venimas.

Adolfs Skulte priklausio vi-durinei Latvijos komposito-rių kartai. Jis įgavo muziki-nį išsilavinimą Latvijos Mu-zikos Konservatorijoj prie gerai žinomo kompozitoriaus Jazeps Vītols, kurį prigy-dė jame ne tik profesinį mokslą ir puikų pažinimą orkestraci-jos, bet ir gilų realizmą, ku-rį jis pats įsisavino iš didžio-jų rusų kompozitorių u s Rimsky-Korsakov, kurio darbai įkūnyjo demokratines rusų klasikinės muzikos tra-

dicijas.

Geriausiais ankstyvesniais Skultės darbai yra jo sim-foninė poema "Bangos" ir jaunyste gyvas Stygų Kvar-tetas. Skultės talentas, ta-čiau, tinkamai pasireiškė tik-tai Tarybų Latvijoje, po di-džiojo patriotinio karo. Nuo 1945 metų jis parašė muziką keletai dramatiinių kūrinų (ypatingai pasekminga buvo jo muzika dėl dramatiizuotos pasakos "Karalaitė Gunde-ga", kurios pagrindu jis su-kūrė simfoninį siutą); taip-gi jis parašė visą eilę dainų, įskaitant "Garbė Darbui" ir "Šiandien", kurias pasekmin-gai išpildė dideli chorai, su-sideda iš kelių tūkstančių na-rių, dainų festivaliuose; jis parašė muziką filmoms "Rai-nis", "Tarybų Latvija", ta-rybinių poetų dainoms. Jo darbai iškelia šviežią melo-dišką jausmą ir giminytę su liaudies tradicijomis. Kom-pozitorius stengiasi padaryti savo kalbą aiškia ir išrei-škiančia šviesų optimizmą.

Laisvės Sakta, ambicin-giausias Skultės darbas, yra simfonizuotas baletas, ku-riame muzika vystosi kartu su dramatiiniu veikimu, nesi-dalindama į atskiras, visišk-kas kompozicijas, kaip kad yra atsitikime daugumos se-nų baletu divertisementų. Simfonizacijos principas, tai yra, dramatiizacija baletu muzikos, turi savo šaknis klasiško baletu tradicijose, ypatinai Čaikovskio ir Gla-zunovo baletuose ir Glinkos, Borodino ir kitų rusų kom-pozitorių šokiuose ir opere-se.

Tiesa, šitie didieji maest-rai gambiai sukombinavo emo-cinį lankstumą muzikoj su il-gais, aiškiais, formaliai baig-tais epizodais. Skulte, iš ki-tos pusės, dažnai interpre-tuoja muzikinio vystymosi kontinuitetą kaip pašalinimą visų varžtų ir denzurų dėl padalinimo sceninio veikimo fazijų: veikimas tokiu būdu dažnai atsiskiria nuo grynų šokio formų ir paima panto-mimos formą.

Baletas prasideda su sce-na, kurioj parodomas seno-viškos latvių vestuvės. Mu-zika pagrįsta latvių liaudies dainos melodija, kurios tē-ma išreikšta šiais žodžiais: "Aš šokau visą naktį ir dai-navau su gražia mergaite. Kai tik naktis praėjo, kank-lės sūdužo ir mergaitė prad-ėjo gailiai verkti."

(Bus daugiau)

Washington. — Sprogo rakietinis lėktuvas Amerikos lėktuvnešyje Boxer'yj, artį Korėjos. Sprogimas užmušė 9 jūreivius, sužeidė 75 ir sū-naikino 12 raketinių lėktu-

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

SKUNDZIASI NEPASISEKIMU

Pranciškonų leidžiamas Darbininkas skundžiasi, kad esą sunku atversti komunistus ir kairių pažiūrų žmones. Girdi, jie nekrepia atydos į tai, ką rašo dešinioji spauda; jie nepaisa faktų. Kiek geriau veikia draugavimasis su jais ir malonus apsiėjimas.

Taigi, tas kunigėlių organas prisipažįsta, kad jų "faktai" nieko gera jiems neduoda. Burnojimai ir palieka burnojimais.

Pažangūs žmonės dažniausia skaito visokią spaudą ir todėl mato dalykus iš visų pusių. Jiems už tai lengva atskirti pelus nuo grūdų. Tuos, kurie skaito tik tokius laikraščius, kaip Darbininkas, aišku, lengva vedžioti už nosių.

BAISUS NEPAVYKIMAS

J. KARDELIS dėjuoja Nepriklausomaj Lietuvoj, kad rinkimai kokios tai tarybos labai prastai praėjo. Viena, iš 20,000 lietuvių balsavimuose dalyvavo tik pora tūkstančių, o kita — į tarybą prilindo daug sijonuocių. Jis negali suprasti, kodėl toks mažas susidomėjimas ta taryba.

Bet gi visai nesunku matyti, kodėl lietuviai tolinasi nuo to judėjimo. Jis bevertis. Tuščias maišas. Jis atsisakyres nuo gyvenimo, nuo tikrovės. Gyvenimas eina pirmyn, o J. Kardelis nori sugrąžinti praeitį.

VASARA BAIGIASI

Vasara jau baigiasi. Tiesa, dar šilta, bet nei nepajusime, kaip ateis rudo ir teks užmiršti visus išvažiavimus. O tas reiškia, kad laikas pradėti galvoti apie rudeninį veikimą, apie kultūrinį veikimą.

Yra sakoma, kad geriausia sėti anksčiau. Tad ir kultūrinį darbą reikia pradėti kaip galint anksčiau, kad būtų galima šį tą nuveikti.

Amerikiečiai menininkai turėjo suvažiavimą, kuriame jie apkalbėjo kultūrinio veikimo reikalus. Tenai buvo iškeltas faktas, jog mažai veikta, mažai rūpintasi meniniu veikimu. Juo labiau tas tinka mums, kanadiečiams. Kai kurios mūsų kolonijos visai užmigusios.

Pradėkime diskutuoti kultūrinio veikimo reikalus.

NAUJAS ROMANAS

Liaudies Balse pradeda eiti naujas romanas, Howardo Fasto "Paskutinė Riba". Šis romanas paremtas tikrais faktais, istorinis veikalas. Jis aprašo įvykius Jungtinėse Valstijose tais laikais, kada reaktionieriai naikino indėnus. Tai gana įdomus ir naudingas pasiskaityti romanas. Tiesa, jis kiek ilgesnis, negu apysakos, bet stengsimės jo duoti kiek daugiau, negu vieną puslapį, tad, tikimės, nenusibos laukti jo pabaigos.

Perskaicius šį romaną galima lengviau suprasti ir šių dienų amerikiečių politiką.

Perskaitykit jį atydžiai.

SUGRĮZO IR NEPRAŽUVO

Reaktionieriai dipukai negražiai meluoja, kada jie rašo, jog Lietuvos žmonės išvežami, žudomi ir kitaip naikinami. Jokio tenai genocido nėra.

Gal atsimenate, ką rašė grįžęs iš Kanados Styga. Dabar skaitėt straipsnį kito grįžusio iš Kanados Lietuvos, Gvildžio. Jie abudu laimingi ir džiaugiasi grįžę. Gyvenimas Lietuvoje eina nuolat geryn.

Norintieji žinoti, kas tikrai dedasi Lietuvoje, skaitykite Liaudies Balsą. Liaudies Balsas talpina žinias, kurios atitinka tiesai. Atžagareiviai savo spaudoje skleidžia melus, nes jie nori sukurstyti žmones prieš dabartinę valdžią, ypatingai Tarybų Sąjungą, kad įtraukti į naujas skerdynes. Jie mano, kad per karą jie galės vėl atsistoti liaudžiai ant sprando, kaip pirmiau sėdėjo.

KAS NAUJO PASAULYJE

Spaudoje buvo pasirodžiusi žinutė, kad generolo Eisenhowero planas dėl apginklavimo Europos žlunga. Iš tikro, jam pavyko išsisukti nuo pasekmių. Tas planas tikrai žlunga.

Britų premjeras atvirai pasakė, kad Britanija negali praveisti visų savo pasimovimų. Tą patį pasakė ir Francija. Nėra kalbos, kad kitos šalys būtų geresnė padėtyje, kadangi jos ir pirmiau protestavo.

Vietoj 50 divizijų, kaip buvo planuota, veikiausiai bus tik 25. Dar netikra ir su vokiečiais. Abejojama, kad parlamentas užtvirtins. Be to, netaip labai toli rinkimai, per kuriuos Adenauero valdžia gali prakišti.

Vakarinės Vokietijos vyriausybė sutinka sumokėti Izraelijai \$715,000,000 kaip atlyginimo žydams už nacių padarytas skriaudas. Prie to, ji dar sutinka sumokėti \$107,000,000 tiems žydams, kurie gyvena kitose šalyse. Taigi, viso ji sumokės virš \$800,000,000.

Žinoma, čia yra tik maža dalis to, ką naciai padarė žydams. Niekas neatlygins už tuos 6,000,000 žydų, kuriuos naciai nužudė.

Francūzai, vokiečiai, belgai, italai, olandai ir luksemburgai sudarė tarybą, kuri bandys praveisti gyveniman Schumano planą.

Schumano planas reikalauja, kad tų šalių plienas ir anglis būtų kontroliuojama bendrai.

Kaip jiems pavyks, dar nežinia. Britai, tačiau, iš pat pradžių atsisakė prisidėti prie to plano. Jie bijo, kad tame glūdi amerikiečių siekis paimti Europos plieno ir anglies kontrolę į savo rankas.

Churchillas buvo sušaukęs kabinetą apkalbėjimui situacijos Irane. Girdi, tenai esąs pavojus, kairieji gali paimti šalies valdžią.

Tikrumoje, tenai įsigali ne kairieji, o mohametoniški nacionalistai. Premjeru yra karštas nacionalistas Mosadegh, o parlamento pirmininku religinis lyderis ir nacionalistas Kashani.

Šie mohametoniški nacionalistai yra dideli britų priešai. Tas tai tiesa. Bet Churchillas ir jo propagandistai to nesako. Jie šaukia, kad tenai komunizmo pavojus.

Egipto nauja vyriausybė sutinka priimti kitų šalių militarinę pagalbą, bet tik tuomet, jei nebus statoma jokių

salygų.

Amerikiečiai ir britai nori įtraukti Egiptą į tam tikros rūšies Viduržemio Paktą.

Egiptas išvijo karalių ir nutarė paimti jo turta, kurs siekia arti \$2,000,000,000. Niekas neprotuoja, kam egiptėnai nuvertė karaliaus valdžią ir konfiskuoja jo turta.

Tačiau būtų visai kas kita, jei tą būtų atlikę darbininkai su komunistais priešakyje. Visi kapitalistai rėktų iš visos gerklės.

Britanijos darbiečiai įvedė "socializmą", o konservatai jį išves.

Churchillas skelbia, kad šį rudenį jis denacionalizuos plieno industriją.

Kol darbiečiai sugrįš, Britanijoje nebus "socializmo" nei žymės.

Pietų Afrikos valdžia įveda plakimą vietinių žmonių, kurie neklauso jos įstatymų, diskriminuojančių vietinius žmones.

Vienuolika jaunuolių, dar neturinčių 21 metų amžiaus, buvo nuteisti nuplakimui už įėjimą į geležkelio stotį pro baltųjų duris. Jie gaus po 4 rykštes.

Vietiniai, protestuodami prieš tokį paniekinimą, sužiniau lauzo įstatymą ir eina į kalėjimus. Dabar jie dar bus plakami rykštėmis.

Iranas informavo britus, kad jie pasirengę susitarti su britais dėl aliejaus, bet per derybas arba Irano teismuose.

Britai reikalauja, kad tarptautinis tribunolas paskirtų arbitratorių, kuris būtų įgaliojtas išspręsti ginčą. Iranas sako, kad šis klausimas yra vietinis, tikrai tarp valdžios ir kompanijos, ir negali būti sprendžiamas tarptautiniuose teismuose.

Britų laikraštis Manchester Garden iškelia viršun, kad britai gali pritrūkti arklių.

Kur jie dingsta? Britai valgo juos. Jie suvalgo po 50,000 arklių per metus.

Britanijoje galima gauti mėsos tik už 30 centų per savaitę.

Kalifornijos teismas nuteisė 14 komunistų kalėjimui po 5 metus ir po \$10,000 pinigine bausme.

Jie nuteisti pasiremiant marksistiniais raštais. Jiems buvo primetamas suokalbis mokinti amerikiečius nuverstti valdžią.

Tai jau nepirmu sykiu

Jungtinių Valstijų kapitalistai taip siunta prieš progresyvius.

Vakarinės Vokietijos veterano organizacija išrinko savo prezidentu feldmaršalą Albertą Kesselringą, kurs nuteistas 20 metų kalėjimo kaip karinis nusikaltėlis.

Ta organizacija užsivadina "Stahlhelm". Ji veikė ir prie Hitlerio ir buvo įtakinga organizacija.

Kesselringas buvo Hitlerio jėgų komandierium Italijoje apie pabaigą karo.

Nacizmas Vakarinėje Vokietijoje pradeda kelti ragus.

Britai išeksploduosią pirmą atominę bombą kur nors prie Australijos.

Trumputė Apžvalga

1. Japonijos 149 amatinių unijų organizacijos savo kongrese smarkiai protestavo prieš Amerikos-Britų sutartį San Franciske ir Japonijos militarizavimą.

2. Japonijoje jau paleista 338 karo kriminalistai.

3. Suvienytos Valstijos turi po ginklu pusketvirto milijono vyrų; Britanija 1 milijoną. Tarybų Sąjunga pustrėčio milijono. Jungtinės Valstijos apsiginklavimui išleidžia per metus 70 nušimčių visų savo pajamų, Britanija 33 nušimčius, o Tarybų Sąjunga — 21.3 nuš. Vakarai turi po ginklu arti 8 milijonų.

4. Graikijoje, kur eina baisus teroras, nuteisti mirtin 4 darbininkų klasės lyderiai: Toni Ambatielos, General Sarafis, Monalis Glizas, komunistų laikraščio redaktorius, ir Monthas Tsimboukides, jaunas studentas.

5. Britanijos industrijoje 1950 metais dirbo 22,000,000 darbininkų. Per metus algos gavo 6,970,000 svarų sterlingų. Atėmus 710,000 svarų taksų, jiems liko 6,260,000 svarų.

Šioji šaly yra 1,250,000 šerinininkų, kurie per metus turėjo gryno pelno 827,000,000 svarų. Reiškia, jie turėjo daugiau pajamų, negu 22 milijonai darbininkų.

6. Korėjoje lankėsi 19 tautų moterų komisija, kuri sako, kad generolai MacArthur ir Ridgway yra atsakominge už nužudymą 1,500,000 vaikų, moterų ir senelių, už prievartavimą mergaičių, ir turėtų būti teisiami tautų teisme kaip kariniai nusikaltėliai.

J. M. Klastaitis

P

CCF, žolių, kr kad neu

Norėd kos trok smerkia reikalau bakterio duoti d paramos lims.

Iš kit beveik v to dėl p

Bet be galima c minės atombon

Taip pasaulis

Nuo j Iranas. na. Ata Tunisija taipgi vi ja.

Angli šalys, V liai, taip lavimosi

To ne tie, kuri nus dėl dalinim

J. Ka įsitikinę bus ir la

Jis ve silieka. (linimas dar než bežių.

Tai te Lietu už Kris jos sien

J. Ka vieno k Egipto laukia d šio. Jis 1 mišį jis ir turta, atiduoti

Samiš tų, tači juose g pulti.

Hitler lė didelį prastai

Ir Kai Hitleriu kad jis nebepris

Visuo stitutas šimčiai kos.

Reišk da ir ra takos.

O jie socialist

Pastabos

CCF, kaip ta žuvis tarp žolių, kraiposi į visas puses, kad neužkliūti.

Norėdama pataikauti taikos trokštančiai liaudžiai, ji smerkia atominės bombas, reikalauja pasisakyti prieš bakteriologines priemones, duoti daugiau ekonominės paramos nuskurdusioms šalims.

Iš kitos pusės, ji užgria beveik viską, ką valdžia daro dėl prisirengimo karui.

Bet besirengiant karui negalima duoti daugiau ekonominės paramos, išsižadėti atombombų.

Taip vadinamas vakarinis pasaulis nuolatos mažėja.

Nuo jo atsimeta Egiptas ir Iranas. Šiauriniai ir Argentinai. Ataušta nuo jo Indija. Tunisija ir kitos kolonijos taipgi vis daugiau protestuoja.

Anglija, Francija ir kitos šalys, Vakarų ašies šonkavalai, taipgi klumpo po ginklavimosi kryžiumi.

To neturėtų užmiršti visi tie, kurie jau dabar daro planus dėl naujo pasaulio perdalinimo.

J. Kardelis, atrodo, pilnai įsitikinęs, kad trečias karas bus ir laimės jo draugai.

Jis verkia, kad lietuviai atsilieka. Girdi, pasaulio perdalinimas nebetoli, o lietuviai dar nežina savo krašto ruožų.

Tai tau ir lietuvis.

Lietuva tur būt senesnė ir už Kristų, o jis dar nežino jos sienų.

J. Kardelis susilaukė dar vieno karo troškėjo: buvęs Egipto karalius Farouk irgi laukia didelio pasaulio šamišio. Jis mano, kad per tą šamišį jis galėtų atgauti sostą ir turtą, kurį Egiptas ketina atiduoti žmonėms.

Šamišių teškotojams reikėtų, tačiau, pagalvoti, kad juose galima ir pačiam prapulti.

Hitleris su Musoliniu sukėlė didelį šamišį, bet jis labai prastai jiems užsibaigė.

Ir Kardelis galėtų padėkoti Hitleriui ir Musoliniui už tai, kad jis net Lietuvos rubežius nebeprisimena.

Visuomenės tyrinėjimo institutas skelbia, kad 72 nuosimčiai amerikiečių nori taikos.

Reiškia, amerikiečių spauda ir radio nepadarė į juos įtakos.

O jie nori, kad jais tikėtų socialistinių šalių žmonės.

J. Y.

Kinijos nacionalistų delegacija su Dr. J. Heng Liu priešakyje aplėdo Raudonojo Kryžiaus konvenciją Toronte. Girdi, ji negali būti sykiu su liaudiškos Kinijos atstovais. Bet niekas jų nepasigėdo, išskyrus reakcinius laikraščius. Čia matote Dr. Liu su kitais dviem atstovais.

Ką Kiti Rašo

Kaštankė Kumelė

SLA seime pakviestas pasakyti kalbą mano kamaramas Grigaitis Pajušas. Spėjau, jis vis dar atstovauja nesamą "jaunuolių kuopą". Iš reguliarių 36-tos kuopos jis nebepatekdavo į seimą.

Mano sosaidės (SLA) organas "Tėvynė" praneša: Grigaitis pasigyrė kaip jis kovojo už Lietuvos nepriklausomybę 45 metai atgal. Tada Lietuvą tebevaldė amžinatilsis batiuška caras.

Įklimpo į tą vagą senelis Pijušas ir nebegali išsikapanoti. SLA seime jis pasisakęs, kad ir po šiai dienai tebekovoja prieš batiušką carą ir už Lietuvos nepriklausomybę.

Grigaitinė "kova prieš carą" ir už Lietuvos "nepriklausomybę" man primena daktariško amžiaus kumelę vardu Kaštankė. Mano tėvo tėvas ją išmokino eiti vagą, ir tik vaga. Bile kas tik buvo panašų į vagą: vasarą ganykloje, žiemą užpustytuose keliuose, Kaštankės nei su botagu negalėjai išsukti "iš kelio".

Labai artimai pažinau Kaštankę. Kiek sykių aš jai esu sakęs, kad ganykloje, ar sniege pravažiutas kelias per lygumas ir miškus nėra vagos. Ji tik ausis pakraipydavo.

Lygiai taip po 45 metų. Sakyk tu mano kamaratui, kad caro seniai nebėra, nebėra nei Rusijos; kad mūsų brolvaičiai ir seservaičiai senijoje gimtinėjėkuria naują gyvenimą — socializmą, jis

tik ausis pakraipys ir padulkins visus aštuonis plaukus.

Išėik, drauge, iš vagos ir apsižvalgyk. Šiandien pasaulis visai kitaip tvarkosi nuo tų laikų, kada tamsta maumojai šveicarišką sūrį (dargininkų kaštais). — L. Jonikas.

Lietuviai Fašistai Pas Vokiškus Hitlerininkus

Lietuviams fašistams neuzteko talkauti vokiečiams hitlerininkams karo metu. Jie tą savo priešlietuvišką piklą veiklą tęsia ir dabar Vokietijoje. Vakariniėje Vokietijoje vis aukščiau ir aukščiau keliant galvą hitlerininkams, jiems talkon jau atvirai ateina lietuviškieji fašistai.

Štai kaip skamba vienas pranešimas:

"Per Sekmines Frankfurte buvo suruoštas demokratinio vokiečių jaun. "Bund Deutscher Jugend" (sutr. BDJ) sąskrydis, kuriame, susisiekę su Lietuvių Iškilimo Taryba (LIT) ir Inf. Taryba (IT), dalyvavo ir lietuvių jaunimo atstovai: V. Natkevičius, A. Gintautas, O. Vaitkevičius ir P. Žemaitis. Sąskrydis vyko Frankfurto a. M. stadione. Susirinko per 5.000 BDJ narių ir iš 17 valstybių 150 užsienio svečių. Tremtinių jaunimo tebuvo kviesta iš Vokietijos kaimynų. Sąskrydžio tikslas — parodyti vokiečių visuomenės jaunimo antikomunistinį nusistatymą ir savitarpį jaunatviškai praleisti Sekminių šventes. Po BDJ pirm. Lutho atidaromosios

kalbos buvo pakelta 18 vėliavų, tarp jų ir mūsų trispalvė, kurią pagamino patys vokiečiai. Po katalikų ir evangelikų pamaldų buvo deklaruoti pagrindiniai BDJ nusistatymai: prieš komunizmą, už suvienytą Vokietiją ir suvienytą Europą."

Kadangi atvirai hitlerininkais skelbtis dar kol kas nepopuliaru, tai tie vokiški hitlerininkai vadina save "demokratais". Atminkime, kad ir Hitleris vadinosi skambiu ir populiariu vardu — nacionalistiniu socialistu.

Lietuviams fašistams niežti kailis. Jie jau pamiršo, kaip karo metu hitlerininkams padėdami Lietuvą naikinti, jie nudegė nagus ir turėjo sprukti iš Lietuvos. Kur jie bėgs, kai ir Vakariniėje Vokietijoje laimės darbininkų klasė? — Laisvė.

— Old Baldy

Per ištisas devynias dienas ėjo baisūs mūšiai už vieną kalną, pramintą "Old Baldy". Krito šimtai jaunų vyrų. Pagaliau jis pateko į amerikiečių rankas.

Ir taip brangus kraujas liejamas už kiekvieną pėdą, už kiekvieną kalną ir pakalnę. O visas frontas pasielieka ant vietos. Nė viena pusė neišdrįsta frontą išjudinti. Jėgos taip įsitvirtinusios, jog jų pralaužimui reikėtų užmokėti be galo aukšta kaina.

Reikia taikos. Reikia baigti šį konfliktą! — A. Bimba.

Kas Gavo Medalius, O Kas Negavo

Iš "Draugo" patiriame, kad to laikraščio ilgamečiai redaktoriai L. Šimutis ir Ig. Sakalas apdovanoti Vatikano medaliais "Pro Ecclesia et Pontifice". Skelbdamas tą žinią, marijonų organas kukliai priduria, kad tuomi juos pagerbė popiežius Pius XII. Visiems aišku, kad p. p. Šimutis ir Sakalą pagerbė ir apdovanojo medaliais svetimam valstybė. Nors Vatikanas, savo plotu, ne didesnis negu paprasta parapija, bet jis yra valstybė.

Mes nesigilinsim į p. p. Šimutis ir Sakalo "nuopelnus". Mat, juos dievai. Jie yra ištikimi klerikalizmui visu šimtu nuošimčių. Jei lietuviškos buržuazijos ir politikų tarpe marijonų "Draugas" pasidarė įtakingesnis negu menševikų "Naujienos", tai tą faktą jokiu būdu negalima išaiskinti p. p. Šimutis ir Sakalo žurnalistikais gabumais. "Draugas" sustiprino ne jie, bet dipukiška t. l. kada dipukiškos invazijos pasėjo "Draugas" gavo daug naujų skaitytojų ir bendradarbių. Klerikalizmui elitui sugūžėjus Ameriką, "Draugas" pralobė obskurantais ir dievomukų rūpintojėliais. Jis pasidarė kiečiaiviškai, net davatkiškai ortodoksalis.

ŠYPSENO

Atrado, Bet Pervėlai

Mirė stambus biznieriūs. Tuojaus prie našlės prisiplakė kavaliarius. Vieną vakarą jis pasisiūlė palydėti našlę į namus.

"Biznis matyti eina labai gerai", tarė kavaliarius, pakilnojęs maišą, kuriame turėjo būti tos dienos pajamos.

"Negalima skųstis," atsakė našlė.

Jie greitai apsidė, bet po to jis surado, kad tame krepšyje buvo ir svarsčiai.

Galima Dar Geriau

Fotografas užsimanė nufotografuoti fermerį su sūnum, kurs pradėjo lankyti universitetą.

"Lai sūnus uždeda ranką ant tėvo peties," tarė fotografas, "bus natūraliau".

"Jeigu reikalingas naturalumas, tai lai jis kiša ranką į mano kišene," atsakė tėvas.

Jis Visą Matė

Gydytojas, žmonos įprašytas, pradėjo baiginti senį. "Turite pasirinkti vieną iš dviejų: atsižadėti svaigalų ar netekti regėjimo."

Senis pagalvojo.

"Matote", pradėjo senis, "aš jau baigiu gyvenimą, viską esu matęs..."

Bet mums šiuo atvėju rūpi kas kita. Jei Šimutis ir Sakalas apdovanoti medaliais, kodėl Vatikano agentai pražiūrėjo Pijų Grigaitį? To asmens ištikimybė ir nuopelnai klerikalizmui yra daug didesni, negu Šimučio ir Sakalo. Per ištisas dešimtmečius — su mažomis tik pertraukomis — jis pila vandeni klerikalų malūni, jis bučiuojasi su klerikalų šulais, sykiu su jais veždamas trijulės tarybą ir subsidijuojamas vyriausią komitetą. Bažnyčiai juk nesvarbu, ar jis poterianija, kaip jai nesvarbu, kad Trumanas yra baptistas, bile tik jie dirba ad majorem Dei gloriam.

Pagaliaus net ir komunistų keiksme Grigaitis ir jo klika, o ne Šimutis su Sakalu, yra rekordistai. — Vilnis.

Luvo dėl Gyvačių

Bombay (Indijoje) laikraščiai aprašė, kaip dėl gyvačių žuvo 24 asmenys.

Buse važiuo, tarp kitų gyvačių garbintojai, kurie turėjo su savim kobrų. Kaž kaip jos išspruko iš pintinių ir pradėjo landyti po busą. Nors jos buvo padarytos nepavojingomis, bet šoferis išsi gando ir neteko kontroles. Busas nuvažiuo į griovį ir 24 asmenys užmušė.

Chameleonas ir Dar Daugiau

JONAS SIMKUS

Mažučio, nekalto driežliuko — chameleonu — ypatybė yra ta, kad jis sugeba greit pakeisti savo odos spalvą, prisitaikydamas prie aplinkumos. Ponas Kardelis, buvęs liaudininkų partijos veikėjas ir buvęs "Lietuvos žinių" vyriausiasis redaktorius turi ne mažiau įsidėmėtiną ypatybę. Jis sugeba pakeisti savo pažiūrą, suteikdamas jai bet kurią jo šeiminkų pageidaujamą politinę spalvą. Vienintelis dalykas, ko Kardeliui nepavyko pakeisti — tai savo sąžinės spalvos. Ji visada buvo ir yra juoda.

Skirtingai nuo chameleonu, ponas Kardelis toli gražu nėra nekenksmingas visuomenei. Būtų pusėtina bėda, jeigu mūsų pažįstamasis aukščiausiai minėtoms ypatybėms naudotųsi tik savo asmeninio gyvenimo reikalams. Kur tau! Skverbtis į liaudies apaštalus, mulkinti žmones, pardavinėti tautos reikalus pavieniui ir urmu — štai kur Kardelio didžiosios aistros.

Kažkada mokėsis kriauciūšaus amato, bet dėl negabumo buvo meistro pravytas. Tada ponas Kardelis nutarė pasidaryti "viešpaties dievo dūdoriumi" — vargonininku. Bet ir klebonui greit įkyrėjo negabus dūdorius, ir Kardeliui teko ieškoti kito užsiėmimo.

Per atsitikimą jis atsidūrė "Lietuvos žinių" redakcijoje. Ten Kardelis ėmė greit kilti. Tam nereikėjo jokių gabumų, išskyrus sugebėjimą šunuodegauti. Kardelis rūpestingai bučiavo rankas ponioms Sleževičienei, Bortkevičienei, Grinienei, Micevičienei ir daugeliui kitų lietuviškosios miesčionijos ponučių, vaidino liaudininkų "opoziciją" ir gadino Petrašiūnų popierių parašyti beprasmiškiems vedamiesiems "Lietuvos žiniuose" ir kilometriniams recenzijoms apie savo žmonos dainavimą operos teatre.

Chameleonas visada lieka chameleonu. Ponas Kardelis tuo pat metu stengėsi būti su liaudininkais žalias, kaip varnalėša, su tautininkais juodas, kaip fašistinė svastika, o, patekęs į tikrai demokratinių žmonių tarpą, jis dargi bandė ir rausti.

Jei smetoniškas deržimorda Čaplikas laikydavo kurį nors "Lietuvos žinių" straipsnį per daug "opozicingu" ir ketindavo nubausti liaudininkų laikraštį, ponas Kardelis greit apmąstydavo jį, pažadėdamas palankiai parašyti apie tą bendrovę, kurioje Čaplikas turėjo daugumą akcijų.

Kai prikibdavu smetoniš-

kosios žvalgybos viršininkas Povilaitis, Kardelis ir čia išeidavo iš padėties, pažadėdamas smetoniškių seklių karaliui pranešinėti, kokie "Varpo" spaustuvių darbininkai revoliucingai nusiteikę.

Kardelis vaidino kaip artistas, išgyvenęs į savo vaidmenį. Vienos dienos laikotarpį jam tekdavo suvaidinti ir atkaklų demokratinę gynėją ir vėl įrodinėti, kad demokratija — tai didžiausias jo priešas. Per pietus išgyręs anglo-saksų rasę, britų imperiją ir pameilikavęs ponai Preston, jis vakare Vokietijos pasiuntinybėje rafinuotai giedojo garbinamas giesmes Hitlerio reichui ir bučiavo ponios Cechlin ranką.

Kuomet hitlerininkai fašistai sumanė pademonstruoti kai kuriems Lietuvos spau-

dos atstovams, kaip atrodo hitlerinis "rojus", tai viena pirmųjų figūrų, kuriai pasirodė galima pavesti tokį keblų dalyką, buvo ponas Kardelis. Chameleonas gerai išmoko Gebelso propagandos metodus ir savo rašiniuose sugebėjo atvaizduoti trečiąjį reichą taip, kaip to pageidavo jo šeiminkai.

Kai Lietuvos liaudis nuvertė smetoninę diktatūrą ir įkūrė Tarybų valdžią, ponas Kardelis sutriko: nauja valdžia negerbė chameleonų, o be to raudonoji spalva niekaip neprilimpa prie jo juodos sąžinės!

Todėl fašistinių gaujų išiveržimas į Tarybų Lietuvą ponui Kardeliui buvo tikras išganymas. Jis metėsi fašistiniams okupantams į kojas ir, žinoma, susilaukė įvertinimo. Vėl fašistiniuose laik-

Sena Istorija

Rašo J. Yla

Jungtinės Tautos diskusavo iki pavargo bediskusodamos atominių ginklų arba bombų uždraudimą, bet ir iki šiam laikui nieko nenutarė. Jos negalėjo susitarti todėl, kad amerikiečiai ir jų palai-kytojai reikalavo, kad atominė energija būtų pavesta tarptautinei kontrolei. Praėjusis Raudonojo Kryžiaus suvažiavimas irgi pasiūlė tą patį: kad atominė energija būtų pavesta tarptautinei kontrolei. Tarybų Sąjunga siūlė uždrausti atominius ginklus ir įvesti tarptautinę inspekciją, kad nebūtų gaminami, bet britai taip pataisė, kad išėjo tas pats, ką amerikiečiai perša Jungtinėms Tautoms.

Toks Raudonojo Kryžiaus tarimas parodė, kad ir jis nenori, kad tos baisios bombos būtų uždraustos. Nes toks siūlymas yra statymas skerspajnių.

Paimkime kokį nors kitą dalyką, kokią kitą medžiagą ir pasverkime ant tokių pat svarstyklių ir matysime, kokio absurdo amerikiečiai siekiasi.

Geležis, kaip žinome, yra medžiaga, kuri šiandien yra nepavoduojama ne tik taikos, bet ir karo reikaluose. Kol kas geležis yra svarbesnė medžiaga ir karo reikaluose, negu kad atominė energija.

Aliejus irgi šiandien yra nepavoduojama energija. Be jo šiandien nebūtų galima vesti karą ir su atominėmis bombomis.

No, o jeigu kas dabar imtų ir pasiūlytų, kad tuos svarbius elementus reikia pavesti tarptautinei kontro-

lei, jeigu norime išvengti baisių žudynių. Kas gi iš to išeity? Amerikiečiai ir britai, kontroliuodami daugumą Jungtinių Tautų atstovų, taptų diktatoriais visame pasaulyje. Jie galėtų pasakyti, kam ir kiek galima duoti geležies ir aliejaus, kad nesudaryti pavojaus taikai ir saugumui. Visos tautos būtų jų rankose.

Atomine energija šiuo tarpu nėra tas pats, kaip kad aliejus ar geležis, bet ji yra gana svarbi. Su laiku gal ji suvaidins labai didelę rolę tautų gyvenime. Ir nei viena tauta, galinti atsispirti, nesutiks, kad kuri kita taptų savininke.

Yra dar kitas dalykas, kuris dar keblesnis. Norint kontroliuoti, reikia sudaryti organus. Turėtų būti sudarytos tarptautinės komisijos ar kas nors kitas, kuris valdytų tą energiją. Reiškia, būtų pasaulinis monopolis, kuris valdytų, kontroliuotų atominės energijos šaltinius kitose šalyse. Tai būtų panašu į aliejaus situaciją kolonijose, kur britų ir amerikiečių monopoliai įsigalėję.

Būdami nedraugiškai nusiteikę linkui Tarybų Sąjungos, tokie kontrolieriai galėtų varžyti Tarybų Sąjungą, neleisti jai vystyti atominę energiją ir tokiu būdu slopinti jos industrinę pažangą.

Jeigu socialistinės šalys dominuotų Jungtinėse Tautose, amerikiečiai ištolo kratyti nuo tokios kontrolės. Nereikia nei kalbėti.

Tarybų Sąjunga siūlo palikti atominės energijos šaltinių kontrolę kiekvienai

raštapalaikiuose ėmė rodytis sieksiniai pono Kardelio straipsniai, o laisvomis valandomis ponas Kardelis atlikinėjo hitlerinio klebono pareigas: sutuokdinėjo ir išskirdinėjo žmones, kurie negalėjo apsieiti be hitlerinės metrikacijos įstaigos.

Gal Kardelis šitaip ir išgyventų likusias savo amžiaus dienas, jei Tarybinė Armija nebūtų išvijusi hitlerininkus į Vakarus. Drauge su jais išdūmė ir Kardelis.

Po 1945 metų gegužės mėn. Kardelis, netekęs savo senų šeiminkų, metėsi ieškoti naujų. Keitęs šeiminką po šeiminko, kaip "Maedchen fuer alles", jis, pagaliau, rado sau šeiminką pagal savo skonį už vandenyno.

Tiems kanadiečiams, kuriems dar neteko susidurti su Kardeliu, pranešame jo žymes: ilga, kaip baslys, figūra, su daug kartų savo spalvą keitusia chameleonu oda.

nacijos planą, parodė esąs priešingas, kad būtų susitar-ta dėl atominių bombų uždraudimo.

Būtų buvę daug geriau jam pačiam ir visai žmonijai, kad jis būtų tik paraginęs tautas atsižadėti to baisaus pabūklo, kaip kad padarė bakterijų klausimu. Tai būtų buvęs moralis spaudimas į tautas, kad jos nevertotų tokių žiaurių priemonių.

Aukštas Ežeras

Titacaca ežeras ant Peru ir Bolivijos sienos yra 12,500 pėdų virš jūros. Skaitomas aukščiausiu ežeru pasaulyje.

Šiuo ežerū plauko garlėviai ir kiti laivai.

Laiškas Nuo Jono Gvildžio

Pereitame Liaudies Balso numeryje skaitėt Jono Gvildžio straipsnį, kurį paėmėm iš Tėvynės Balso. Šiomis dienomis gavome nuo jo asmenišką laišką. Jis rašo:

"Liaudies Balso redaktoriui.

"Praėjusiais metais, nežūrint Kanadoje skleidžiamos antitarybinės propagandos bei paplitusių neteisingų gandų apie taikomas represijas grįžtantiems, aš grįžau į Lietuvą. Jokių represijų, ar bent kokio suvaržymo man nebuvo taikoma ir visi šie gandai yra tik neteisingos kalbos, melas. Priešingai, grįžus į Lietuvą, Tarybų valdžios vietiniai organai suteikė man visokeriopą paramą: gavau piniginę pašalpą ir t. t.

"Dabar, susijungęs su savo šeima Lietuvoje, vėl laimingai gyvenu savo gimtajame Kaune. Mano tėvai mokytojauja, kaip ir prieš karą. Tėvas dėsto matematiką mokytojų seminarijoje, o motina yra pradžios mokyklos mokytoja. Atvykęs į Kauną, tėvus radau sename bute, kur jie gyveno ir prieš karą.

"Prašu gerb. Liaudies Balso redakciją išspausdinti šį mano laišką, kuris, kaip tikiu, gali prisidėti prie nušvietimo teisingos padėties mūsų tėvynėje Lietuvoje.

"Su pagarba

Jonas Gvildys.

"P. S. Pridedu savo nuotrauką Vilniuje".

Jonas Gvildys Vilniuje

Elininis pėstininkas, ir karininkas, nas po kurie vi sus pavil galė.

Oriole davo klė Priešaky munita Kur j munita ar sproį ją tolim ryje, ate dēle bes pe — jis dvasia, dina vyr gu.

Jis, ei čiu kare aiškina, nės karc

Jis pa duoda v sus save lei atsie seka vis visi.

Ir kac džius m Kursko, niai ir p kareiviai si didvy kyła k mūsų ka neapyka meilė tar šusiai ka mūsųiams

Partin munitai junginį į džiosios būrį. Ne ir nē vie sėkmės organiza buotojai

Komu do, grūd auklėdar nosi pa šlovingos kovų lau mirtinga

Nam me

A

855

213

Tėvynės Karo Frontuose

J. MACIJAUSKAS

(Tęsa)

Eilinis komunistas yra ir pėstininkas, ir artileristas, ir karinis gydytojas, ir ryšininkas, ir pionierius, ir jaunas politinis darbuotojas, kurie visur iškyla, kaip šviškus pavyzdys, šaukiąs į pergale.

Oriolo kautynėse nereikėdavo klausti, kas priešakyje. Priešakyje visada buvo komunistas.

Kur jis bebūtų, eilinis komunistas — maršo kolonoje, ar sprogdinant komunikaciją tokmame prieš užnugaryje, atakoje, ar tylos valandėlę besilsiančių karių tarpe — jis visur yra kolektyvo dvasia, jį visur pagarbiai vadina vyresniuoju kovos draugu.

Jis, eilinis komunistas, pačių kareivių kalba nuolatos aiškina jiems Didžiojo Tėvynės karo šventus tikslus.

Jis pats nedvejodamas atiduoda visas savo jėgas, visus savo sugebėjimus pergalėi atsiekti, ir jo pavyzdžiu seka visi, ir juo didžiuojasi visi.

Ir kada aš maštau apie didžius mūsų prie Oriolo ir Kursko, kur mūsų visi daliniai ir padaliniai, visi mūsų kareiviai ir karininkai kovėsi didvyriškai, prieš akis iškyla komunistai, grūdinę mūsų karius, skiepiję jiems neapykantą priešui ir gilia meilę tarybinei Tėvynei, ruošusiai karius dar didesniems mūšiams.

Partinė organizacija, komunistai kasdien cementavo junginį į pajėgų, vieningą didžiosios Tarybinės Armijos būrį. Nebuvo nė vieno žygio ir nė vieno laimėjimo, kurio sėkmės neužtikrintų partinė organizacija, politiniai darbuotojai, komunistai.

Komunistų auklėjami brenndo, grūdinosi kariai. Karius auklėdami, brenndo ir grūdinosi patys komunistai — šlovingosios VKP(b) sūnūs, kovų laukuose padauginę nemirtingais žygiais jos šlovę.

Savo atsiminimuose aš toliau stengsiuos tai parodyti. LKP(b) Centro Komitete man buvo teisingai nurodyta, kad šiuos puikius žmones reikia vaizduoti plačiau, skirti jiems daugiau vietos.

Skaitytojai dar nekartą skaitys apie juos sekančiuose mano atsiminimų skyriuose.

Vėlyvo rudens rytą Tarybinė Armija pradėjo naują galingą puolimą. Mūsų artilerija atvėrė uraganinę ugnį, lėktuvai apibėrė bombų kruša prieš įtvirtinimus, po to į ataką buvo mesti tankai, pajudėjo pėstininkai. Priešo gynyba buvo pralaužta.

Lietuviškieji daliniai gavo įsakymą žygiuoti paskui puolančias dalis.

Daliniai žygiavo keliais, išilgai kurių neseniai vyko kautynės. Tęsėsi niūrios tranšėjos, kuriose dar visai neseniai sėdėjo apsikąs fašistai. Dabar apgriautos tranšėjos buvo užverstos vokiečių kareivių ir karininkų lavonais, riogsojo nebylūs ilgalaikiai ugnies taškai. Galingos ugnies sugniuždyti, laukuose ir pakelėse stūksojo šimtai pabūklų, minosvaidžių, apdegusių "tigrų" ir "panterų". Mūsų artilerija ir aviacija trumpu laiku sunaikino visa tai, ką hitlerininkai statė ir tvirtino dvejus metus.

Mūsų daliniai žygiuoja paskui avangardą, pasiruošę kiekvieną minutę stoti į mūšį. Priešo aviacija visą dieną mėgina bombarduoti puolančiasias dalis ir sulėtinti tempus. Tačiau vos tik pasirodo prieš bombonešiai, jora pakyla mūsų naikintuvai.

Sustojame viename degančiame kaime. Mus sutinka skarmalais apsirengusių moterų su mažais vaikais ant rankų. Šalia purvinų ryšulių trinasi paaugliai vaikai. Netoliese vokiečių belaisvių kolona apsupta mūsų sargybinių. Viena senė pribėga prie kolonos, kažko ieško.

ko joje ir ūmai suspinga.

— Moterėlės, — šaukia ji, rodydama į aukštą vokiečių, kurio susivėlusį galva kyšo iš kolonos vidurio, — štai jis maitvanagis! Juk jis korė žmones, padeginėjo mūsų namus!

Jeigu nebūtų buvę mūsų sargybinių, kurie išaiškino, kad ši koriką nubaus teismas, minia būtų pati jį nuteisusi.

Mirtinai išbalęs fašistas traukia galvą į pečius, stengdamasis pasislėpti tarp belaisvių:

— Nein, nein... — vėpja jis, — ich nicht...

Mūsų kariai padeda gesinti gaisrą.

—
Naujas mūsų dalinių kovų etapas vyko kaimyninės-broliškosios Baltarusijos žemėje.

Palkino kaimas guli tarp dviejų ežerų, kuriuos supa sunkiai pereinamos pelkės. Siaurą lygumą, esančią tarp abiejų ežerų, hitlerininkai sustiprino taip, kad galėtų kiekvieną metrą laistyti švinu. Šiame fronto bare priešas sutelkė dideles jėgas, stengdamasis žūt būt išlaikyti Palkino kaimą savo rankose.

Anksti rytą sugriaudė viena mūsų patranka, paskui ją antra, trečia... Išilgai viso fronto prabilo tarybinė artilerija. Priešo pusėje ėmė maišytis žemė su dangumi. Buvo sunku įžiūrėti kautynių lauką, prieš pozicijas visiskai uždengė dūmų ir dulkių debesys. Aptilus artilerijos ugniai, padangėje pasirodė mūsų lėktuvai.

Atakon išėjo pėstininkai. Jų priešakyje Motiekos kariai. Puolimo laukas visiškai lygus; jis gerai matomas iš prieš pusės. Atsipeikėję po artilerijos antpuolio, hitlerininkai atidengė pragaištingą ugnį. Siaurame bare, kuriuo veržėsi puolantieji daliniai, be pertraukos sproginėjo minos, sviediniai, zimbė kulkos.

Leitenanto Jono Kazlauskos kulkosvaidininkai gavo įsakymą paremti ugnimi puolančiuosius. Taikiu šaudymu privertė nutilti kelis prieš ugnies taškus, ir pėstininkai pajudėjo pirmyn. Bet kairėje hitlerininkų kulkosvaidis vėl priplojo prie žemės mūsų karių būrį. Kazlauskos ugnis jokiū būdu negalėjo pasiekti prieš kulkosvaidžio. Tuomet leitenantas Kazlauskas pats ėmė slinkti prie nenuitdomos prieš ugnivietės. Slėpdamasis aukštoje žolėje, perbėgdamas nuo vienos sviedinio išraustos duobės prie kitos, Kazlauskas prisitartinio prie vokiečių kulko-

svidžio ir metė jį dvi gra-

natas.

Priešo ugnivietė nutilo.

Leitenantas Kazlauskas staigiu šuoliu įsiveržė į ugnivietę ir vokiečių kulkosvaidžiu ėmė pliekti pačius vokiečius. Priešo eilėse kilo sumišimas, o sugulęs būrys pakilo. Hitlerininkų snaiperiai bandė nužudyti drąsų kulkosvaidininką. Aplinkui švilpė kulkos, bet užgrobtasis kulkosvaidis vis šaudė. Pagaliau prieš snaiperiui pavyko smarkiai sužeisti leitenantą.

Kulkosvaidis nutilo. Hitlerininkai ruošėsi kontratakai. Tada pakilo eilinis Aleksiejus Lukjanovas. Tai buvo tas pats Lukjanovas, kuris, išvadavus Birsoglebskos kaimą, savanoriu atėjo į Motiekos dalinį ir pasiprašė priimti į karių eiles.

— Pirmyn, vyrai, — suriko jis, — išgelbėkim leitenantą!

Lukjanovas pirmasis metėsi į ataką. Paskui jį pakilo visi kariai. Jie apmetė priešą granatomis, naikino jį automatų ugnimi. Hitlerininkai neišlaikė drąsaus spaudimo ir pasileido bėgti kaimo link.

Padėbesyse, virš puolančių dalinių ilgai vyko oro mūšis. Vienas po kito prieš lėktuvai užsiedgdamis smigdavo žemėn.

Kautynės plėtėsi. Tamsią rudens naktį daliniai gavo įsakymą: priselinti kiek galima arčiau prie prieš įtvirtinimų, apsikasti ir laukti signalo atakai.

Leitenantas Krištupaitis išskleidė savo būrį grandine.

Kariai nešėsi ant pečių granatas, automatų diskus, šovinių atsargą. Gaudydami kiekvieną įtartą garsą, žmonės stengėsi žengt žingsnį kuo tyliausiai. Visi buvo pasiruošę atidengti ugnį. Iki prieš pozicijų beliko pusantro šimto metrų. Jau galima buvo girdėti vokiečių gargaliojančią šneką. Kariai ėmė tyliai rausti apkaselius, maskuoti pylimėlius. Po to jie sugulė.

Dangus rytuose ėmė rausti.

Prieš rytą pabudo artilerijos pabūklai. Sviediniai sproginėjo kažkur priešakyje. Miško dalis, kurioje buvo įsistiprinęs priešas, suliepsnojo. Padangėje pabiro keletas raudonų raketų — ženklas pradėti puolimą. Artilerija liovėsi dundėjus, ėmė kalenti kulkosvaidžiai. Hitlerininkai apipylė kovos lauką minosvaidžių bei šrapnelių ugnimi.

Iš apkasėlių pakilo Krištupaitis būrys.

Leitenantas Krištupaitis bėgo savo karių priešakyje. Kai iki prieš beliko keliolika metrų, jis sukomandavo: — Granatas!

Prasidėjo įnirtingos durtuvų grumtynės apkasuose.

Visi padaliniai Krištupaitis pavyzdžiu ryžtingai atakavo prieš barus. Po ilgos ir įtemptos kovos prieš apkasai buvo užimti, fašistai išvyti iš Palkino kaimo.

Surinkę naujus rezervus, daugybę tankų, hitlerininkai netrukus kontratakavo Palkino kaimą. Prasidėjo žiaurios kautynės. Gyvenvietė ir aukštuma kelis kartus perėjo iš rankų į rankas, kol pagaliau Motiekos vadovaujami kariai įsiveržė į kaimą ir galutinai įsistiprino jame.

Nepaisant sunkių mūšių, kariai buvo kovingai nusiteikę.

(Bus daugiau)

Žinios iš Škotijos Lietuvių Gyvenimo

Jau 3 metai, kaip iš Škotijos lietuvių gyvenimo, o ypatingai iš Lietuvių Darbininkų Draugijos jokios žinutės nepasirodė Liaudies Balse. Žmogus skaitai laikraštį ir stebiesi, kodėl toks Škotijos lietuvių apsilaidimas.

Mes turime nemažą Lietuvių Darbininkų Draugiją ir keletą gabesnių narių, kurie galėtų nors trumpų žinučių parašyti iš lietuvių gyvenimo ar bent iš LDD veikimo. Visi tyli. Kas tame kaltas? Man rodos, kad kalta buvo valdyba, o kartu ir gabesnieji nariai.

Ateity taip neturėtų būti. Kanadiečiai ir amerikiečiai bei Lietuvos žmonės labai pagėdauja iš Škotijos lietuvių žinių ir mes turime suteikti jų, aprašyti Britanijos lietuvių ir aplamai visų darbininkų kovas už būvį.

Škotijoje eina neva katalikų laikraštis "Išievių Draugas". Geriau, kad jis vadintųsi "Išievių Raugas". Tame neva laikraštyje nieko geresnio nerasi, vien tik melai ir neapykanta. Na, ir dar kunigas Gutauskas redaguoja.

Londonė leidžia iš Lietuvos atbėgę nacionalistai dipukai "Britanijos Lietuvį", kuris perdėm persunkęs fašizmo raugu ir šmeižtais Tarybų Sąjungos.

Tokia spauda pažangiems lietuviams netinkama, susipratę lietuviai nemėgsta jos skaityti.

Į Škotiją ateina Liaudies Balso keli desėtkai egzempliorių platinimui ir daug prenumeratų. Ateina iš Tarybų Lietuvos Tiesa, Tėvynės Balsas, Pergalė ir kiti leidiniai.

Kas norit lietuviškų laikraščių, tai rašykite Lietuvių Darbininkų Draugijai, 159 Main St., Bellshill, Scotland.

Mes turime ir Tarybų Lietuvos gerų knygų. Galite gauti, tik persiuntimo lėšas patys padenkite.

J. M. Klastaitis

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą. Pardavimui turime didelį pasirinkimą. Prašome Kreiptis:

JOHN BARGAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St.

Tel. LO. 7152

Namų Adressas

213 KEELE ST.

Tel. LY. 8707

Kas ir Kaip Paremė L.B.

Vis gauname gražių atsiliepimų su vasarinę paramą dėl Liaudies Balso. Draugas D. G. Jusius, iš Worcester, Mass., mums rašo: "Čia siunčiame čekį \$50.00. Tai skirta dalis pelno nuo spaudos pikniko atsibuvusio liepos 4 d. Montello, Mass."

Draugas F. J. Repšys, iš Hartford, Conn., taipgi labai gražiai atsiliepė. Jis rašo: "Šiame laiške rasite čekį vertės \$20.00. Tai LB parama nuo spaudos pikniko, kuris įvyko liepos 13 d., Hartford, Conn."

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$5.50 surinktų aukų. Aukojo: K. Milevičius \$2.00; Ch. Grybas \$1.50; J. Petrauskas ir J. Martusevičius po \$1.00.

V. Marcinkus, New Toronto, per S. Zostautą pridavė \$1.00 aukų.

A. Lapata, Toronto, negalėjęs dalyvauti LB piknike vėliau paaukojo laikraščio paramai \$2.00.

J. Rutkus, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir paaukojo \$1.00.

A. Balčiūnas, Montreal, prisiuntė \$12.00 už jo išplatintą įvairią literatūrą.

J. Tunyla, Glasgow, Scotland, prisiuntė mokesčių už keletą naujų bei atnaujintų prenumeratų; \$20.30, už Bellshill Liet. Darbininkų Draugijos išplatintus pavienius Liaudies Balso egzempliorius, taipgi jų sukeltus \$31.50 dėl laikraščio paramos.

J. Puodžiūnas, Chicago, Ill., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Urbono \$1.50 aukų.

N. Belunienė, Detroit, Mich., prisiuntė nuo LLD 188 kp. \$10.00 aukų.

Per dienraštį "Vilni", Chicago, gauta atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Peters, St. Louis, Md., \$3.00 aukų.

P. Rodgers, Cleveland, Ohio, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo L.D.S. 4 apsk. \$10.00 aukų, taipgi pats paaukojo \$1.00.

U. Survilienė, Edmonton, Alta., atsinaujindama prenumeratą, prisiuntė \$3.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Butkevičius ir U. Survilienė po \$1.00; viena rėmėja 50 ct.

J. Siminas, Atikokan, Ont., pakeisdamas adresą, laikraščio siuntinėjimui paaukojo \$1.00.

J. Shaynauskas, Hamilton, Ont., lankėsi Toronte ir per P. Gutauską pridavė \$2.00 aukų.

W. Savickas, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo vieno rėmėjo 50 ct. aukų.

Patys atsinaujindami pre-

Socialistinio jaunimo (CCY-M) konvencija, kuri neseniai atsibuvo Toronte, pasmerkė

atomines bombas ir kitus žiaurios žudymo pabūklus, pareikalavo sveikatos ap-

draudos. Nuotraukoj matote socialistinio jaunimo prezidentą Carl Hamiltoną, o su

juo Joyce Kuziak ir Jackie Probe, delegates iš Saskatchewanos.

numeratas paaukojo

J. Paltanavičius, Edmonton, Alta., \$2.00;

J. Thamasun, Flin Flon, Man., \$2.00;

M. Bielinis, Ottawa, Ont., \$2.00;

J. Bliumas, Hearst, Ont., \$2.00;

M. Prasaitis, Coteau Landing, Que., \$2.00.

Prenumeratų atnaujinime gražiai pasidarbavo Anna Bunkus, Newark, N. J.; M. Vidrukas, Winnipeg, Man.; A. Balsys ir A. Sarapas, Toronto.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

Palaiykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

SDKLSP Draugijos Centro Komiteto Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto finansinės apyvartos vedamos knygoje už laikotarpį nuo balandžio 1 d. ligi birželio 30 d., 1952 m., padaryta revizija ir atrasta sekantiai:

Pajamų Turėta

Pašalpos fonde	\$816.30
Pomirtinės fonde	189.85
Atsargos fonde	112.78

Išlaidų Turėta

Pašalpos fonde	\$788.00
Pomirtinės fonde	200.00
Atsargos fonde	23.00

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išygnam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius. Vakara: tikrai pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuojų ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Su liepos 1 d. 1952 m., pagal fondus buvo sekantiai:

Pašalpos fonde	\$6,476.56
Pomirtinės fonde	5,801.51
Atsargos fonde	1,817.55

Viso	\$14,095.62
Karo bonų	10,000.00
Komiteto kaucijos	550.00
Bendrai viso	\$24,645.62

Kontrolės Komisija:

J. Ziulys
J. Grigalūnas
K. Kilikevičius

Kairo, Egiptas. — Generalas M. Naguibas, naujasis Egipto valdovas, pageidavo ginklų iš Amerikos, ir davė suprasti, kad jei negaus amerikinių ginklų, tai prašys jų iš Tarybų Sąjungos.

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

Gėlės ir bukietai visokiems reikalams
CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696
6420 Iberville St.

Parduodam Namus

PARCPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOZILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

HOVARD FAST

Vertė A. Andrėnas

Paskutinė Riba

Įvykis Darlingtone

Diena buvo kaitri — užėjo pats Oklahomos vasaros karštymetis. Giedras tartum metalinis dangus, rodos, buvo pasiruošęs užlieti žemę ištirpusios saulės sriautu. Šutrai sklido iš visur — iš dangaus ir saulės, iš pietų vėjo, kuris pūtė nuo Techaso dykumos, iš pačios dirvos. Ji atidavė visą savo drėgmę ir dabar trupėjo, rūkdamas smulkius raudonų dulkių debesėlius. Raudonos dulkės buvo visur, ant visko ir virš visko. Jos sėdo ant žemę, nukvėžusių pušų ir ant geltonos žolės. Jos apnešė nedarytus namus, ir persimetusių lentų mediena tapo panaši į tą žemę, kurioje ji neseniai augo.

Įkaitusiame, banguojančiame ore visa atrodė sviru, netikra. Triušis, kuris šokinėjo po lauką, buvo panašus į rusvą skudurą, pagautą karšto vėjo.

Agentas Džonas Mailas, ėjęs rytinę agentūros apžiūrą, sustojo. Štai jau šešeri metai jis gyvena Indėnų Teritorijoje ir vis niekaip negali priprasti prie tos Oklahomos vasaros. Ir kiekviena nauja vasara jam atrodo dar kaitresnė — arba jis tiesiog užmiršta, kokia nepakeliamas buvo pernykštė.

Jis susirūpinęs pirštu perbraukė per vidurinę krakmolos apykaklaitės pusę. Jau vienuoliktą valandą, o iki vidurdienio paskutiniai krakmolos likučiai paprastai praskysta, ir apykaklaitė pavirsta šlapiu skudurėliu. Liusi, jo žmona, ne kartą jam yra sakiusi, jog kvaila visą vasarą dėvėti baltą krakmolą apykaklaitę. Kaklo skarelė — juk ji gali atstoti ir nosinę — kur kas patogesnis ir praktiškesnis daiktas, ir, be to, nė kiek nemažina orumo.

Dėl pastarojo Mailas buvo ne visai tikras. Juk orumas ir autoritetas susideda iš šimto smulkmenų; imk nepaisyti vienos — ir, žiūrėk, pamazū esi atsisakęs nuo visų. Ir juo toliau nuo civilizacijos, juo daugiau tos smulkmenos sveria.

O sunku sau įsivaizduoti vietą, nuošaliau esančią nuo civilizacijos, kaip Darlingtono agentūrą, šajėnų ir arapachų padermių nausėdija.

Mailas išsiėmė nosinę ir musišluostė veidą. Paskui, greit apsidairęs, — ar kas nors jo nemato, — pasilenkė ir nužūrė raudonas dulkės nuo juodų batų. Jis rūpestingai suklostė nosinę taip, kad nebūtų matyti purvinosios jos pusės, jeigu jam vėl teks

ją išsitraukti iš kišenės. Sunkiai atsidusęs, jis nužingsniavo toliau, agentūros mokyklos link.

Ši mokykla buvo vienas pirmųjų jo, kaip Indėnų agentūros viršininko, laimėjimų. Jis labai ja didžiavosi, lygiai kaip ir kitomis savo naujovėmis Darlingtone; tačiau neužmiršdavo, jog šis išdidumas gali būti kiekvieną minutę pažemintas — rūsčiai ir negailestingai. Jis buvo kvakeris ir, be to, dar gana dievobaimingas, todėl slėpė savo niekingą tuštybę. Kada jo puikybė būdavo įžeidžiama, jis šalia nevilties jausdavo netgi kažkokį moralinį pasitenkinimą.

Mailas ėjo ir galvojo, kad mokyklą vėl reikėtų nudažyti. Kitame klimate dažai pamažėle nueina dėl žiemos darganų, o čia, šioje negailestingoje kaitroje, dažai tiesiog išgaruoja nuo sienų. Agentas su kartėliu palingavo galvą; jis puikiai žinojo, jog dabar, kai net maista mažina, beviltska papildomai prašyt dažų.

Mailas pataikė į duobukę ir įsivėlė į dulkes ligi pačių kulnelių. Kokia prasmė jas braukti nuo batų! Kosėdamas nukiūtino jis per besidriekiantį debesį raudonų dulkių, kurios sėdo ant jo ir ant visko aplinkui.

Arapachas, basas, įsisupęs ir nešvarią geltoną gūnią, pastojo jam kelią; iš jo lūpų pasipylė melodingų, indėniškų žodžių sriautas. Tarp jo ir Mailo buvo debesis dulkių, kurias sukėlė šlepsinčios arapacho pėdos.

Mailas pažinojo šį žmogų. Jis vadinosi Robertas Bliaujantis Vanagas. Indėnas truputį mokėjo angliškai. Per šešerius metus Mailas taip ir neišmoko suprasti šajėnų arba arapachų kalbos ir neretai vienas sau pagalvodavo, kad neišmoks ir per šešiasdešimt.

— Kalbėk angliškai, — tarė jis su apmaudu.

— Žmona sako, velnio višta kiaušinių nededa.

— Kreipkis į misterį Segerį.

— Į Džonį? Jam spiaut į kiaušinius, — atkirto indėnas.

— Na, aš pats su juo pakalbėsiu, — tarė Mailas, stengdamasis nenustot kantrybės.

— Mes suvalgėme tą velnio vištą.

— Tai jūs daugiau nebe-gausite vištų. — Mailas nuėjo toliau.

Malonu buvo nuo saulės pasislėpti mokyklos verandoje. Čia buvo truputį vėsiu ir ne taip lindo dulkės.

Mailas jautė, kad jam tarp antakių atsirado įtemptas, li-gūstas taškėlis. Vadinas, vakarop vėl būtinai ims skaudėti galvą, ir Liusi vėl jį grauš už tai, kad jis nesi-saugoja saulės. Ji vėl įkalbi-nės, kad jis vaikščiotų su skėčiu ir pasidarytų visų Darlingtono indėnų pajuoka. Tegū barsis, jis turės kliautį prieš pietus išsimaudyti šal-toje vonioje.

Mailas stovėjo ant veran-dos, įsiklausydamas į balsų užesį, sklindantį iš klasės, ir su malonumu galvojo apie tai, kaip po kelių valandų atsisisės į šaltą vonią. Iš čia jis matė kriaušingą nuolydį į sausą Kanados upės va-gą, apdulkėjusią, geltoną žo-lę ir stebuklu išlikusius nu-kvėžusių pušų šilelius. Už upės geltonas ir raudonas Oklahomos peizažas staigiai kilo į metalinį dangų. Kūgio pavidalo palapinių indėnų kaimas veltui glaudėsi prie išdžiūvusios upės. Išskyrus tolstančią Bliujančio Vana-go figūrą, ant įkaitusio žemės paviršiaus nebuvo ma-tyti nė vienos gyvos būty-bės. Dauguma indėnų jau bu-vo išėję į vasaros bizonų me-džioklę, iš kur jie sugrįš i-tūžę, su tuščiomis rankomis. Likusieji sėdi savo tipi ir jo-kiu būdu neišeis, kol nenu-sileis saulė.

Pasigirdo skambutis — durys plačiai atsidarė, moki-niai išbėgo iš klasės. Jie jau buvo išsisklaidę po mokyk-los aikštelę, kai į verandą iš-ėjo vedėja, misis Judžins — aukšta, pilna moteris su stambiomis šlaunimis ir sta-čia krūtine kaip didžiagurk-lio balandžio; jos skruostai buvo nuvytę, akutės mažytės, žydros, o plaukai žili. Per jos veidą tekėjo prakaitas, dėmėmis išsiliedamas ant apykaklaitės.

Pamačiusi Mailą, ji suplo-jo delnais ir sušuko:

— Vaikai! Vaikai! Eikite šen ir pasisveikinkite su mis-teriu Mailu.

Kai kurie mokiniai susto-jo, kiti nubėgo toliau.

— Prašau nesivarginti, — tarė Mailas.

— Jūs jau atleiskite, vasa-rą viskas labai alsu. Tokia kaitra, jog nebegalima susi-kaupiti.

Mailas užjaučiamai link-terėjo.

— Bet aš nesiskundžiu, — pridūrė misis Judžins.

Į verandą išėjo mokytojas ir mokytoja — Džoša Tru-bladas ir Matilda, jo žmona, irgi kvakeriai. Jie atvyko į Indėnų Teritoriją, paklausę savo brolijos kvietimo, ir ji-nai čiulpė jų jėgas, atimda-ma paskutines valiós pro-švaistes. Džoša Trubladas buvo žemutis žmogelis su nukarusiais, gelsvais ūsais. Gyvenimas agentūroje jam pamazėle virto tikrų pragaru: nė vienas Darlingtone taip nebijojo indėnų, — gal tik jo žmona. Kaip mokyto-

jas jis buvo stropus ir bejė-gis. Matilda, maža moteris, panaši į pelę, buvo savo vy-ro šešėlis. O vis dėlto kaž-koks neaiškus pareigos jaus-mas laikė juos čia.

— Tiesiog gėda versti vai-kus mokyti vasarą, — pasa-kė Džoša.

— Teisingai, — linkerėjo Mailas. — Mes juos po ke-lių dienų paleisime. Nenorė-jau, kad jie susidėtų su me-džiotojais. Pakanka to, kad jų tėvai bastosi po dykumą, ieškodami bizonų, kurių jau seniai niekas neatsimena. Nėra ko su savim dar ir vai-kus tampyti.

Matilda pliaukšterėjo lie-žuviu, o misis Judžins tarė:

— Kaitros metu viskas taip alsu.

Mailas subruzdavo. Galvą vis labiau skaudėjo, ir jam teko pasistengti, kad palik-tų verandos pūkams.

— Na, aš einu, — pasakė jis. — Pasimatysime per pie-tus.

Mailas prisivertė nulipti ant kelio, vedančio į indėnų kaimą. Jis ėjo laukais, kur indėnai, prižiūrimi agentū-ros fermerių, pasodino kuku-rūzų, bulvių ir kopūstų. Lau-kai buvo apnešti dulkių, tar-tum čia būtų buvusios su-verstos nuo grindų sušluo-tos šiukšlės. Jokia žemės jė-ga negalėjo priversti indėnų išeiti iš namų ir dirbti tokio-je kaitroje.

Jis praėjo pro vištų būrį. Dulkės, kurias jos sukėlė, užbėrė jam akis, prikimšo burną, ir jis užsikosėjo. Gal-voje tarsi kūju kalė. Mailas atsisuko ir ėmė žiūrėti, kaip vištos kapstosi žemėje.

Grįždamas jis praėjo pro neseniai pastatytas lūšnas, kurios turėjo pakeisti tipi, kur dabar gyveno indėnai. Lūšnos dar buvo nenudažy-tos, tačiau naujos pušinės lentos jau sukosi ir rietėsi nuo karščio, traukdamos vi-nis, kuriomis jos buvo pri-kaltos prie sijų. Mailas pa-limbavo galvą, sučiaupė lū-pas ir nusivilko namo.

Pietavo penkiese: Džonas Mailas ir jo žmona Liusi, Džoša ir Matildas Trubla-dai ir Džonas Segeris, visų amatų meistras, Tamsiaplau-kis, tamsiaveidis, tamsiaakis Segeris, kresnas ir tvirtas, atvažiavo į Darlingtoną be-veik vienu metu su Mailu. Jis pradėjo nuo smulkių pa-taisymų ir darbelių, o dabar atlikdavo bet kokį darbą — pradėdant dėstymu mokyklo-je, kada nesuskubdavo Tru-blada, baigiant sekimu kont-rabandininkų, atvežančių į viski.

Indėnai jį vadino "Džonis Rūkytojas". Ši pavardė bu-vo paimta iš vaikiškos dai-nelės priedainio, kurios jis išmokė jų vaikus mokyklo-je. Iš visų už stalo sėdinčių tik jis vienas mėgo savo dar-bą. Jis suprato indėnus, o in-dėnai suprato jį.

Jis įėjo į valgomąjį pra-

kaituotas, išilęs bei piktas ir vos valdėsi, kol agentas Mailas nesukubėdamas skaitė ilgą maldą. Po to pasirodė virėjas, misteris Benkas, ė-jęs paskui Eidą, arapachę tarnaitę. Ji nešė karštos žir-nių sriubos dubenį, o Benkas šonu slinko paskui ją, nuo-gąsciai stebėdamas, kad tik ji nepaleistų iš rankų du-bens.

— Aš manau, kad tokioje kaitroje karšta sriuba atgai-vina, — pastebėjo misis Mails.

— Gal būt, taip ir yra, te-tule Liusi, — linkerėjo Ben-kas. Jis stovėjo atokiau nuo stalo ir nemuleido akių nuo indėnės mergaitės, kol ji lai-mingai pastatė dubenį į vie-tą. — Gal būt, ir taip, bet, viešpatie, mano dieve, virtu-vėje toks karštis! Jeigu aš nebūčiau iš ten išsokęs, tie-siog būčiau iš proto išėjęs, dievaži, nenuostabu, jog vi-rėjai taip dažnai išeina iš proto!

— Man rodosi, ryt arba poryt bus lietaus. — Misis Mails romiai nusišypsojo. — Ir nereikia minėti viešpaties vardo be reikalo, Benk.

— Nusikaltau, tetule Liu-si, — pasakė Benkas, nusi-šluostė į prikyštę rankas ir nuėjo atgal į virtuvę, stum-damas prieš save indėnų mer-gaitę.

Misis Mails ėmė pilstyti sriubą, o Segeris, jau nebe-pajėgdamas valdytis, sumur-mėjo:

— Aš šiandien išvijau du "bizonų" ... medžiotojus.

— Bizonų medžiotojus? — baimingai paklausė Mailas. — Čia nėra bizonų. Ir netgi netoliėse jokių bizonų nėra.

— Aš tik taip juos vadi-nu, — pasakė Segeris, link-terėjęs į misis Mails ir Ma-tildos Trubladas pusę. — Die-vas mato, aš norėčiau juos pavadinti taip, kaip jie to nu-sipelnė. Tai tiesiog niekšai. Jūs pažįstate tuos subjektus su elnių odomis. Gal būt, jie kadais ir medžiojo bizonus, bet dabar juos domina kas kita. Čia, Teritorijoje, suk-čių, valkatų ir gyvulių vagių daugiau, negu visose likusio-se valstijose bendrai paėmus.

Mailas palingavo galvą:

— Ko gi, pasak jūsų, jiems čia reikėjo?

Segeris šnairomis pažvelgė į moterų pusę ir sušnibždė-jo: — Skvo. (Moteris indė-niška.)

— Blogai.

— Daugiau negu blogai! Ir dar tokioje kaitroje. Kai-me ir taip neramu. Aš net naktimis visokią velniavą sapnuoju. O sugrįš šajėnai iš medžioklės, nesuradę nė bi-zono plaukelio, tai nė taip dar bus.

— Mes baigsime pietauti, — lėtai prabilo Mailas, at-sargiai parinkdamas žodžius ir bandydamas juos išgirsti pro tvinksinčių galvos skaudė-jimą, — ir jūs nuvažiuosite į Reno fortą. Tegil puiknin-kas Mizneris čionai atsiunčia

joją. Taip bu — Reikia kė Segeris t tuziazmo.

Jie jau buv sikelti iš užs sas, sėdėjęs, pamatė pris dėnus. Iš p sprendė, kad ražas, regėji kelta kaitros apie dvidešir giai, su išdaž gai buvo išdž čiai, ir raitel čytis su jais jojo per rau besis, perv arkliai, rodė juos kaip pe

— Viešpa — sušnibždė kiti pasižiūrė ko į langą.

— Viešpa — pakartojō ris sumurmė niekados nea

Segeris i priebutį ir l so, pamatęs pusraciū aps sadą, be gink jėnai, ir Seę senus paderr nas vadinosi kitas — Maž

Atšipusio šiaurės šajėn tiniai indėna jėnų ir arap Jų tėvynė

Vajomungo B no ten nuo n kū, išsikeldar šiaurės Dako džioti bizonų grįždavo į s stovyklas ka šajėnų gentis vėliausiai pal Gintieji kalr I'auder Rive teikė viską, reikalinga, o negreit prie

1865 meta šyta Harni-S tis. Ji paliko indėnams — arapachams ją, kurią jie są Pauder R ši teritorija rus nuo Maž pės ligi Juk Uolėtųjų kalr da atrodė, jc

Tel.: Res.

joja. Taip bus ramiau.

— Reikia tikėtis, — pasakė Segeris be ypatingo entuziazmo.

Jie jau buvo besiruošią atsikelti iš užstalės, kai Mailasas, sėdėjęs veidu į langą, pamatė prisitartinčius indėnus. Iš pradžių jis nusprendė, kad tai tiesiog miras, regėjimo apgaulė, sukelta kaitros. Indėnų buvo apie dvidešimt, — pusnuegiai, su išdažyta oda; jų žirgai buvo išdažyti kaip griaučiai, ir raiteliai galėjo kiverčytis su jais dėl liesumo. Jie jojo per raudonų dulkių debesį, pervertus saulės, ir arkliai, rodės, plaukia per juos kaip per bangas.

— Viešpatie, pasigailėk, — sušnibždėjo Mailasas. Visi kiti pasiziūrėjo į jį ir atsiskuko į langą.

— Viešpatie, pasigailėk, — pakartojo Mailasas, o Segeris sumurmėjo: — Nelaimė niekados neateina viena.

Segeris pirmas išėjo į priebutį ir lengviau atsido, pamatęs, jog indėnai, pusrasti apsiautę namo fasadą, be ginklų. Tai buvo šajėnai, ir Segeris pažino du senus padermės vadus; vienas vadinosi Atšipės Peilis, kitas — Mažasis Vilkas.

Atšipės Peilio padermės šiaurės šajėnai buvo paskutiniai indėnai, perkelti į šajėnų ir arapachų rezervatą. Jų tėvynė buvo Juodosios Vajomingo Kalvos; jie gyveno ten nuo neatmenamų laikų, išsikeldami į Montanos ir šiaurės Dakotos prerijas medžioti bizonų, tačiau visada grįždavo į savo nuolatinės stovyklas kalnuose. Iš visų šajėnų genties grupių juos vėliausiai palietė civilizacija. Gimtieji kalnai ir derlingas Pauder Riverio upės slėnis teikė viską, kas jiems buvo reikalinga, o baltieji žmonės negreit prie jų priėjo.

1865 metais buvo pasirašyta Harni-Senborna sutartis. Ji paliko šiaurės prerijų indėnams — su šajėnams ir arapachams — visą teritoriją, kurią jie buvo užėmę, visą Pauder Riverio baseiną. Ši teritorija tęsėsi į vakarus nuo Mažosios Misurės upės ligi Juodųjų Kalvų ir Uolėtųjų kalnų papėdės. Tada atrodė, jog daug indėnų

gentkarčių ir toliau galės gyventi šioje plačioje erdvėje. Joje buvo gausu žvėrių ir paukščių, geležinkelis ėjo labai toli, o gyvulininkystės rajonas tęsėsi per pusantro tūkstančio mylių į pietus.

Bet štai baigėsi Ramiojo vandenyno geležinkelio statyba. Pauder River slėnyje žolė siekė arklų strėnas. Niekur pasaulyje nebuvo tokių ganyklų. Techasičiai perginė savo bandas tūkstančių penkiais šimtais mylių šiauriau, nutiesę Čisholmo Kelią, o valdžia pristatė fortą, kad apgintų gyvulių auginojus nuo indėnų. Indėnai neliko skolingi, ir kongresas pasiuntė diplomatus, pavedęs jiems sulaužyti Hari-Senborna sutartį. Pasikartojo sena istorija — gyvuliai, geležinkeliai, žemės bendrovės, — ir indėnams teko pasitraukti.

Atšipės Peilis ir jo padermė tęsė kovą daug ilgiau negu kitos giminės. Tik 1877 metų pavasarį jie pasidavė generokui Mak-Kenzio kariuomenei. Jiems pranešė, kad jie privalo palikti savo gimtąją žemę ir persikelti į pietus, kur indėnų gentims išskirta didelė teritorija. Taip pat jiems pranešė, kad, ten jiems išskirus, valdžia visai jais rūpinsis, ir jie gyvens ramūs ir laimingi. Juk viena jų padermės šaka — pietų šajėnai — gyveno Oklahomoje nuo senų laikų; tai buvo svarus argumentas, tačiau sprendžiamąjį argumėntą, galutinai juos įtikinusį, sudarė raitelių pulkas — ir dabar jie gyveno rezervate jau daugiau kaip metai.

Nepigiai jiems atsiėjo tie metai. Pripratę prie sauso prerijų oro ir šiaurės kalnuotumo, jie maliarija apkrėstoje Indėnų Teritorijos žemumoje kaip musės krito nuo drugio ir kitų ligų. Žmonės, gyvenančius iš medžioklės, mintančius mėsa, perkėlė iš karšto, gausaus žvėrių ir paukščių, kur žvėrių ir paukščių buvo ne daugiau kaip grožio. Dar prieš jiems atvykstant, Mailsui nuolat stigo maisto. O kadangi jo atsarga nedidėjo, tai jis visai nebuvo linkęs dėl laukinių stambeldžių, kurie paniurę sėdėjo savo odinėse tipištuose sandėliuose. Kiau-

rus metus jie badavo, kiaurus metus kamavosi, ir dabar tie liesi žmonės ant liesų arklų pasirodė čia, tartum mirusiųjų šešėliai.

Indėnai prisitartinę prie agentūros fasado ir sustojo. Jie sėdėjo balnuose, palinkę į priekį, ir abejingai žiūrėjo į penktą žmonių, stovinčių ant verandos. O raudonos dulkės kilo ir sėdo, tartum nuodingų kubizdalių dulkytės.

— Eikite su Matilda į vidų, — tarė Mailsas žmonai. Abi moterys nuėjo; Džoana Trubladas neramiai myniojo nuo kojos ant kojos. Mažasis Vilkas ir Atšipės Peilis priėjo prie verandos ir nusėdo.

Abu šajėnų vadai jau buvo senukai, bet Atšipės Peilis atrodė senesnis, silpnesnis ir mažiau pasitikęs savim. Jis stovėjo giliose dulkėse, žiūrėdamas į kojų pirštus, kyšančius iš skylėtų, karoliais apsiuvinėtų mokasinių. Mažasis Vilkas užlipo ant verandos. Jo laikysenoje nebuvo nė šešėlio nusizeminimo.

Mažasis Vilkas kaip šajėnas — pačios augaločiausios prerijų gyventojų padermės sūnus — buvo per žemas. Jis buvo tokio paties ūgio kaip ir Segeris, pakumpęs, platių pečių, tamsaus, raukšlėto veido ir ilgų, lygių plaukų. Jo veidas buvo gražus — masyvas smakras, didelė net kaip ir indėno burna, stambi kuprota nosis, nedidelės, protingos, liūdnos akys, arti viena kitos įdėtos ir beveik dingstančios raukšlėlių ir klosčių labirinte. Nuo jo dvelkė gaivumu ir erdve, kaip nuo žmogaus, kuris visą gyvenimą leido laukė, ant lietaus, gairinamas vėjo ir kepina mas saulės. Visoje jo išvaizdoje buvo kažkas, kas iškart išskleidė jų baimę — gal būt, tai buvo tas ramus lėtumas, su kuriuo jis, užlipęs

ant verandos, paeiliui ištiesė ranką Mailsui, Segeriui ir Trubladui. Jo paspaudimas buvo stiprus ir energingas.

Jis prabilo sklandžiai, šajėnų kalba, beveik taip skambančia kaip šnabždesys. Nė vienas iš baltųjų — net Segeris — tiek nemokėjo kalbos; kad suprastų visus čurlenančius šajėno šnekos žodžius.

— Moki angliškai? — paklausė Segeris.

— Labai maža.

— Pasistenkite sužinoti, ko jiems čia reikia, Džonai, — neramiai tarė Mailsas.

Segeris mikčiodamas prabilo šajėniškai. Mažasis Vilkas, į šoną palenkęs galva, atidžiai klausėsi. Segeris kalbėjo gana ilgai, ir vadas kantriai laukė, kol jis baigs.

— Sena istorija, — pagaliau Segeis tarė Mailsui. — Kiek man pavyko suprasti — stinga maisto, nėra bizonų, ligos, kaitra — ta pati giesmė. Gal nūt aš jo nesu-pratau. Sėdintis visas taip ir verda. Jūs pasiųstute Gerjerio, tegul jis pakalba su juo.

Edmondas Gerjeris, metisas, gyveno agentūros teritorijoje, kur dirbo visoki atsitiktinį darbą; be to, ėjo prie Mailso vertėjo pareigas ir, apamai, buvo tarpininkas tarp agento ir indėnų, kurių tarpe jis turėjo daug giminių. Mailsas Trublada pasiuntė Gerjerio, o Segeris vadus pakvietė į agentūros patalpą parūkyti. Prieš įeidamas į namus, ir Atšipės Pei-

lis rankos paspaudimu pasiveikino su baltaisiais žmonėmis. Jis nebuvo toks pasitikis savimi kaip Mažasis Vilkas ir, nežiūrint savo senyvo amžiaus ir vado padėties, jis buvo panašus į išgąsdintą berniuką.

Agentūros kontoroje Segeris prikimšo pykę ir ją idėgė, bet vadai neatsisėdo ir nerūkė. Jie stovėjo, prisiglaudę prie sienos, sandariai įsisupę į gūnias, nepaisydami kaitros. Laukimo minutės slinko lėtai; Mailsas, žiūrėdamas pro langą, matė likusius šajėnus, nejudamai sėdinčius ant savo liesų arklų. Nebuvo verta ir bandyti pradėti pokalbį, pasigelbstint daryta šajėnų kalba, kuria aiškinosi Segeris, arba tuo keletu angliškų žodžių, kuriuos mokėjo Mažasis Vilkas. (Bus daugiau)

Nuskriaudė "Vargšą"

Egiptas nutarė konfiskuoti buvusio karaliaus Farouko turta. Ir būta gi jo turtingo.

Paiški, kad jo turtas siekia \$2,000,000,000. Jis valdė vienas trečdalį Egipto dirbamos žemės arba 2,000,000 akrų. Jis turėjo keturius palocius su 1,000 kambarių, prabangiškai išpuoštų, virš 20 vilų ir virš 100 įvairių automobilių.

Bet jis dar neketė bado. Užsienioose jis pasidėjęs tokiai "juodai" dienai arti \$300,000,000.

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Škraistes ir Kalnierių

- Siuvas Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas
PRINCESS FASHION FURS
 506 Queen St. West
 Telefonas: EMpire 3-8884
 ir
 750 Yonge St.
 Telefonas: RA. 8971

Tel.: Res. 526-134 Bus. 526-752

DISTINCTIVE MEMORIALS

MADE TO ORDER

Reasonable

M. C. Delande
 927 Main St. Winnipeg

FRANK VASS, B.A.
 Advokatas - Notaras
 Suite 403 - 455 Spadina
 Toronto
 Ofiso Tel. KL 4989
 Rezidenc. Midway 9352

Lietuvis Barberis
 Stag Barber Shop
 Skubus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
 Savininkas
 640 Main St., Winnipeg

Elora Flower Shop

72 Lippincott St. RA. 5459
 630 Queen St. W. PL. 4183

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

Iš Lietuvių Meno Sąjungos Suvažiavimo

Jei bent metus-dvejus meninikuose nesumažėtų tas entuziazmas, kokis pasireiškė suvažiavime Worcesteryje, lietuvių liaudies menas amerikiečių tarpe padarytų stambų žingsnį pirmyn.

Kas daugiausiai patiko man asmeniškai, tai draugiška savikritika. Trūkumai, klaidos, nedatekliai nebuvo 'vyuojami vatoj', bet atvirai keliami aikštėn ir visapusiškai apkalbami. Niekas nesakė: "Dirbome kiek galėjome ir išmanėme, to ir užtenka". Priešingai, didžiūmos delegatų išsireiškimai mierijo į vieną tašką: "Privalėjome ir galėjome, daug daugiau nuveikti lietuvių liaudies meno dirvoje. Tą būtinai padarysime ateityje!"

Saviveiklos Kolektyvai

Iš delegatų raportų paaiškėjo, kad niekur netrūksta medžiagos suorganizuoti ir palaikyti meninės saviveiklos kolektyvą — ar tai būtų choras, dramos ratelis ar panaši kultūrinė grupė.

Meno mėgėjų netrūksta, nei jaunų, nei senesnių. Netrūksta nei chorvedžių, nei režisierių nei tinkamų lošėjų. Kada tik kas konferencijoje bandė nusiskusti, kad neturi chorvedžio, tokiam kas nors "iš toliau" tuoj įvardindavo net kelis asmenis, kurie ten pat gyvena ir yra pilnai kompetentiškai diriguoti chora.

Tas pats ir su režisavimu veikalų, nors to mokslo šaką išėjusių tesiranda tik vienas. Bet vadovauti saviveiklos dramos rateliui randasi tinkamų kiekvienoje kolonijoje.

Repertuaras

Su parūpinimu repertuaro jau kiek sunkesnė problema. Tos pačios dainos, nei tie pa-

tys teatrališki veikalai nepalaikomi lygiai kiekvienoje saviveiklos grupėje. Kas vieniems patinka ir galima, tas kitiems gali nepatikti, arba pasirodyti per sunkus ar per lengvas. Ta problema nebus lengvai išrišama ir ateityje.

Praeityje LMS Centras yra išleides dainų, kuriomis tepasinuotojo tik vienas ar du mūsų chorai. Taip ir su teatrališkais veikalais.

Su operetėmis ir muzikališkais veikalais irgi nelengva. Jų išleidimas labai brangiai lėšuoja, o tik saujelė chorų didesnėse kolonijose tegali pasinaudoti. "Atsistojęs ant kojų" Centras turės leisti dviejų rūšių operetes — sunkesnes ir lengvesnes. Prieinamas visiems chorams.

Pradėjus darbą bus nugalėtos visos kliūtys. Jaunas ir gabus mūsų kompozitorius Pranas Balevičius sakė: "Duokite tik man libretą, o tuoj įvilksiu į muzikos rūbus!" Libretistų — autorių, rodosi, irgi netrūksta. Jau gražiai yra atsirekomendavę Juška, Mizara, Bovinas, Nėdvaras ir keli kiti.

Tai Ko Trūksta?

Šešerių metų darbo Centre patyrimas ir pastarajame suvažiavime gauti išpūdziai rodo, jog medžiagos — kaip žmonių, taip ir repertuaro turime arba žinome "kur gauti". Ko stokuoja, tai tvirtai pasiryžimo.

Tas labai aiškiai matėsi suvažiavime iš delegatų raportų ir kalbų diskusijose. Kažin kodėl lig šiol meninė saviveikla kai kurių progresyvių buvo laikoma kaip ir kokiu pridėcku, o ne viena svarbiausių funkcijų. Gi tikrenybėje pasirodo, kur tik randasi meninės saviveiklos grupės, ten visa progresyvi-

veikla stovi čia galva aukščiau. Pavyzdžių tam nėra reikalo įvardinti — visi žinome.

Narystė ir Organas

Pora metų atgal pasimota leisti mėnesinį žurnaluką "Liaudies Menas". Neblogas buvo žurnalukas ir galėjo būti dar geresnis, bet jo leidimas turėjo būti sulaukytas dėl... stokos lėšų.

Asmeniškai niekadoms nemačiau ir dabar nematau mažiausio pateisinimo, kodėl turėtų trūkti lėšų išleidimui menininkų organo ir praplėtimui saviveiklininkų repertuaro naujom dainom, dramoms veikalais, operetėmis ir t. t.

Viskas ko reikia, tai gauti bent 5,000 narių į Lietuvių Meno Sąjungą ir apie tiek pat skaitytojų, prumeratorių. Ar yra tiek lietuvių Amerikoje, kurie mėgsta liaudies meną? Į šį klausimą būtų peržema ir atsakyti. Lietuvių liaudies meno mėgėjų randasi keleriopai daugiau. Ir labai, labai retas surastų rimtą priežastį kodėl negalėtų patapti LMS nariu.

Būtų geistina ir malonu, kad daugiau menininkų pasisakytų per mūsų spaudą viršuje iškeltais klausimais. Suvažiavime, kur tie klausimai buvo svarstomi ir problemos rišamos, tegalėjo dalyvauti tik keli desėtkai. O spaudoje galime kalbėti šimtai.

L. Jonikas

Laimė Užsibaigė Skaudžia Nelaime

TORONTO. — Norėjo padaryti gera, parsivežti į Detroitą, kad galėtų praleisti nuobodžia valandas (palikęs be vyro), bet štai, tik išvažiavus iš Toronto, apie 15 mylių nuo miesto, sustojus ant kryžkelės (užsiedęs raudonai šviesai), smogia sunkvežimis iš užpakalio į

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina akis nervus, nuo kurių patina nervotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsų, taipgi švieži kiaušiniai

pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Darbininkų Festivalas

Dėl lietaus negalėjo praėjusį sekmadienį įvykti.

Jis įvyks šį Sekmadienį

Rugpiūčio (August) 17 Dieną

SCARLET ROAD PICNIC GROUNDS

VISI KVIEČIAMI ATŠILANKYTI

Jurgio Maleikos, detroitiečio, automobilių ir įvyksta baisi nelaimė.

Užpakalyje sėdėjusią Mrs. Konstanciją Belickienę su anūke sunkiai sužeidžia — trūksta keturi šonkauliai ir baisiai sukrečiama. Ji tuojaus buvo nuvežta į Cooksville ligoninę, bet tenai sąmonės jau neatgavo ir po 8 dienų mirė. Rugpiūčio 5 dieną buvo palaidota ant Mount Pleasant kapinių. Šermyse dalyvavo giminės ir artimi. Palydėjo apie 20 automobilių.

A. M.

Įvairenybės

Keistos Žuvys

Vienas torontietis pasakoją sekantį atsitikimą:

Jis žuvavęs Simcoe ežere ir sugavęs 10 svarų lydi. Bet kai tik jis pritempė jį prie laivelio, jis nutraukė meškerę ir pabėgo. Tačiau, truputį vėliau, ta pati žuvis, su kabliu gerklėj ir meškerės galu, šoko iš vandens ir įšoko į jo laivelį.

Štai kitas atsitikimas:

Anglijos žuvininkai užkabino tinklu nepaprastai didelę žuvį. Bet kada ištraukė į viršų, pasirodė esąs submarinas. Turėjo atsiprašyti ir paleisti.

100 Mylių Pėsčias

South Bend (Indianoj) gyventojai Mr. ir Mrs. Robert Morteson turėjo nedidelę nelaimę Michigano valstijoje. Tuo metu kaž kur dingo jų šunelis. Po kiek laiko šunelis atsirado namie.

Visi mano, kad šunelis paržygiavo namo pėsčias. Visą 100 mylių.

Višta ir Šuniukai

Indianoj, Koomo apylinkė, Mr ir Mrs. W. C. Vogley turėjo kalę, kuri atvedė 9 šuniukus. Tačiau ji visai nepaisė jų. Tada višta, vadinama Bidy, paėmė savo globon ir šildė po savo sparnais iki suaugo.

Kada ji buvo atskirta nuo šuniukų, višta paskelbė bado streiką kol ji vėl buvo prileista prie šuniukų.

ELEKTRININKAI - KONTRAKTORIAI

Webber Electric Co.

Pravedam vielas dėl elektrinių pečių ir kitų įtaisų
Patarimai bei apskaičiavimai veltui
Turime Lietuvj Elektrininką
BRONIŲ VENSŲ, Gyvenantį
1098 Dundas St. W. - Toronto - Tel. OL. 1276

ATLANTIC CITY BEDDING

& UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. LOMBARD 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus paruoodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO